

Nr 469.

Godkänd av första kammaren den 11 juni 1937.

Godkänd av andra kammaren den 11 juni 1937.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 189.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t (punkterna 119, 121, 127, 140, 143, 156, 166, 168, 180 och 243 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1937) föreslagit riksdagen att, i avbidan på, bland annat, den proposition angående lönereglering för vissa statsanställda lärare m. m., som kunde varda riksdagen förelagd, för budgetåret 1937/1938 beräkna

dels till Högre lärarinnesseminariet: Avlöningar ett förslagsanslag av 314,000 kronor;

dels till Allmänna läroverken: Avlöningar ett förslagsanslag av 19,850,000 kronor;

dels till Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier ett anslag av 21,400 kronor;

dels till Folkskoleseminarier: Avlöningar ett förslagsanslag av 1,990,000 kronor;

dels till Folkskoleseminarier: Omkostnader ett förslagsanslag av 275,000 kronor;

dels till Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. ett reservationsanslag av 77,500 kronor;

- dels till Folkskoleseminarier: Stipendier ett reservationsanslag av 110,000 kronor;
- dels till Folkskoleseminarier: Utrustning ett reservationsanslag av 15,000 kronor;
- dels till Småskoleseminarier: Avlöningar ett förslagsanslag av 290,000 kronor;
- dels till Småskoleseminarier: Omkostnader ett förslagsanslag av 70,000 kronor;
- dels till Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. ett reservationsanslag av 12,500 kronor;
- dels till Småskoleseminarier: Stipendier ett reservationsanslag av 18,000 kronor;
- dels till Småskoleseminarier: Utrustning ett reservationsanslag av 7,000 kronor;
- dels till Folkskolinspektionen: Avlöningar ett förslagsanslag av 520,000 kronor;
- dels till Nomadskolor: Avlöningar ett förslagsanslag av 92,000 kronor;
- dels till Läroanstalter för blinda: Avlöningar ett förslagsanslag av 183,000 kronor;
- dels till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar ett förslagsanslag av 78,000 kronor;
- dels till Tekniska läroverk: Avlöningar ett förslagsanslag av 660,000 kronor;
- dels till Tekniska läroverk: Omkostnader ett förslagsanslag av 74,400 kronor;
- dels till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m. ett reservationsanslag av 44,600 kronor;
- dels ock till Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst ett förslagsanslag av 5,700,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 271, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 5 mars 1937, föreslagit riksdagen att

1. godkänna ett av departementschefen förordat förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen jämte den reglementet bilagda tjänsteförteckningen.
2. besluta, att lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, läroanstalterna för blinda, vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte och de tekniska läroverken skola äga att under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 uppbära provisoriskt dyrorsttillägg enligt samma grunder, som gälla för andra befattningshavare i statens tjänst;
3. medgiva, att dyrtidstillägg till nämnda lärare må under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 utgå enligt samma grunder, som gälla för statens befattningshavare vid s. k. nyreglerade verk;

4. besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1938 äga tillämpning å statens folkskolinspektörer, nomadskolinspektören och husmoder vid läroanstalterna för blinda samt å husmoder och översköterska vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte;

5. bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de tilläggsbestämmelser och tillämpningsföreskrifter, som kunna erfordras för genomförandet av de ovan nämnda avlöningsbestämmelserna eller eljest stå i samband därmed;

6. medgiva, att ordinarie befattningshavare, som här avses och för vilka ny löneroglering genomföres från och med januari 1938, må, under förutsättning att de underkasta sig vederbörande avlöningsreglemente, vid ingången av nämnda månad av statsmedel uppbära ett belopp, motsvarande vad de skulle hava uppburit i förskott för samma månad, om de före den 1 januari 1938 gällande avlöningsbestämmelserna då fortfarande ägt giltighet;

7. bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet angivits, meddela de bestämmelser i övrigt rörande övergången till det nya avlöningssystemet, som må finnas erforderliga;

8. förklara sig icke hava något att erinra mot de av departementschefen förordade riktlinjerna för en löneroglering för vaktmästarpersonalen vid förutnämnda läroanstalter;

9. besluta, att provisorisk avlöningsförbättring må för tiden den 1 juli—den 31 december 1937 utgå till lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna och de tekniska läroverken samt till statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören ävensom under budgetåret 1937/1938 till lärare vid småskoleseminarierna, allt enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1936/1937;

10. medgiva, att arvodesförhöjning för vissa extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk eller statens folkskoleseminarium må efter nu gällande grunder utgå till och med den 31 december 1937;

11. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

12. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för högre lärarinneseminariet, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

13. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

14. till Högre lärarinneseminariet: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 324,000 kronor;

15. medgiva, att det må ankomma på Kungl. Maj:ts avgörande, huruvida inbyggd praktisk realskollinje må, i huvudsaklig överensstämmelse med hit-

tills tillämpade grunder, anordnas vid allmänt läroverk eller kommunal mellanskola;

16. besluta, att samrealskolorna i Eslöv, Motala och Skellefteå skola från och med budgetåret 1937/1938 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, successivt ombildas till högre samläroverk med i Eslöv treårigt latin- och realgymnasium, i Motala fyraårigt latin- och realgymnasium samt i Skellefteå fyraårigt latin- och treårigt realgymnasium, allt under förutsättning, ej mindre att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning, än även, i fråga om Skellefteå, att staden förbinder sig att bevilja ett engångsanslag av 5,000 kronor till bestridande av kostnaderna för komplettering av undervisningsmaterielen och utvidgning av biblioteket;

17. besluta, att lärare vid provårsläroverk, som för minst en termin förordnats att vara föreståndare för provårskursen, må — utöver särskilt arvode med 1,500 kronor för år enligt ovannämnda avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen — åtnjuta tilläggsarvode med 300 kronor för år, därest i statsrådsprotokollet angiven provisorisk utvidgning av provårsinstitutionen kommer till stånd och så länge denna utvidgning består;

18. medgiva, att gällande bestämmelser angående rätt för ämneslärarinna vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt må, i huvudsaklig överensstämmelse med vad skolöverstyrelsen i en i statsrådsprotokollet omfördäld skrivelse av den 31 augusti 1936 föreslagit, utsträckas att gälla tills vidare till och med utgången av juni 1945;

19. besluta, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 — utöver de lärartjänster, som jämlikt beslut av 1935 års riksdag skola från och med sagda dag inrättas — inrättas ytterligare 10 lektorstjänster och 4 adjunktstjänster;

20. besluta, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 inrättas 1 teckningslärartjänst och 5 tjänster såsom lärarinnor i kvinnligt handarbete;

21. besluta, att till tjänster vid högre allmänna läroverk skola från och med den 1 juli 1937 ombildas följande lärartjänster vid realskolor nämligen 3 rektorstjänster, 2 teckningslärartjänster, 1 musiklärartjänst och 2 gymnastiklärartjänster;

22. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

23. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för

de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

24. bemyndiga Kungl. Maj:t att — utan hinder av sagda personalförteckning — tills vidare under budgetåret 1937/1938, då för realskolestadiet avsedd ordinarie ämneslärarbefattning vid samläroverk skall tillsättas, besluta, huruvida befattningen skall kungöras ledig såsom adjunktsbefattning eller ämneslärarinnebefattning;

25. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

26. till Allmänna läroverken: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 19,895,900 kronor;

27. till Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av 21,400 kronor;

28. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

29. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

30. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

31. till Folkskoleseminarier: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 1,910,000 kronor;

32. till Folkskoleseminarier: Omkostnader för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 273,900 kronor;

33. till Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 75,500 kronor;

34. till Folkskoleseminarier: Stipendier för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 109,000 kronor;

35. till Folkskoleseminarier: Utrustning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor;

36. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för småskoleseminarierna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938;

37. till Småskoleseminarier: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 278,700 kronor;

38. till Småskoleseminarier: Omkostnader för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 66,200 kronor;

39. till Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor;

40. till Småskoleseminarier: Stipendier för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 18,000 kronor;

41. till Småskoleseminarier: Utrustning för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 7,000 kronor;

42. besluta, att från och med den 1 juli 1937 för expenser skall utgå ej mindre till ordinarie och av Kungl. Maj:t förordnad folkskolinspektör ävensom till å ledig befattning vikarierande folkskolinspektör ersättning med 500 kronor för år, dock att folkskolinspektör, som är tjänstledig, skall av honom tillkommande expensersättning till sin vikarie avstå 200 kronor för år, såvida icke Kungl. Maj:t i särskilt fall bestämmer, att han skall avstå högre belopp, än även till vikarie för folkskolinspektör, som åtnjuter semester, ersättning med ett belopp, beräknat efter 200 kronor för år;

43. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

44. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för folkskolinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

45. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

46. till Folkskolinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 516,300 kronor;

47. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938;

48. till Nomadskolor: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 87,500 kronor;

49. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

50. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

51. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

52. till Läroanstalter för blinda: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 183,500 kronor;

53. besluta, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarsko-

lorna i Norrköping och Borås samt elektrotekniska fackskolan i Västerås skola under budgetåret 1937/1938 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1936/1937;

ävensom förklara, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1937/1938 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1936/1937 beslutat;

54. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

55. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

56. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

57. till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 69,600 kronor;

58. besluta, att vid de nu befintliga tekniska läroverken skall från och med den 1 juli 1937 inrättas ytterligare 1 lektorstjänst;

59. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937;

60. godkänna en av departementschefen förordad personalförteckning för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

61. godkänna en av departementschefen förordad avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938;

62. till Tekniska läroverk: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 682,700 kronor;

63. till Tekniska läroverk: Omkostnader för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 70,700 kronor;

64. till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m. för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 47,200 kronor;

65. till Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 5,400,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft bland andra följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, (I: 247 och II: 499), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att vid tekniska läroverket i Malmö inrätta en

parallellavdelning av första klassen samt att anslå härför erforderliga medel, 7,975 kronor;

dels en motion (I: 248), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att extra ordinarie läroverksadjunkt skall placeras i lönegrad B 21 enligt löneplan, som framgår av Kungl. Maj:ts kungörelse med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid nyreglerade verk inom allmänna civilförvaltningen (svensk författningssamling 1935: 397);

dels en motion (I: 296), vari hemställts, att riksdagen vid fastställande av reglemente för lärare vid statens undervisningsväsen måtte besluta att i dess 8 § införa sådan bestämmelse, att Kungl. Maj:t lämnas befogenhet att vid bestämmande av ifrågavarande lärares stationeringsort vidtaga den jämkning, som med anledning av i motionen anförda förhållanden är påkallad;

dels en motion (I: 303), vari hemställts, att riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 271 angående lönereglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m. i de delar, som beröra provisorisk utvidgning av provårsinstitutionen, och att riksdagen ville besluta i enlighet med skolöverstyrelsens förslag om inrättande av nya tillfälliga provårskurser vid högre latinläroverket i Göteborg och vid högre allmänna läroverket för flickor i Stockholm;

dels två likalydande motioner (I: 305 och II: 555), vari bland annat hemställts, att riksdagen måtte, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition i vad den berör avlönande av den icke-ordinarie lärarpersonalen vid de tekniska läroverken, besluta att den extra ordinarie och extra lärare vid de tekniska läroverken åliggande undervisningsskyldigheten skall vara densamma, som åligger lektor vid tekniskt läroverk;

dels en motion (I: 306), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarium skall erhålla lön i 18:e lönegraden och att sådan lärare vid enkelseminarium skall erhålla lön i 16:e lönegraden;

dels en motion (I: 307), vari bland annat hemställts, att riksdagen måtte besluta, att anslagen för arvoden åt seminariebibliotekarier och biträden å rektorsexpeditionerna vid folkskoleseminarierna för tiden 1 januari—30 juni 1938 höjas med det belopp, som erfordras för att bibliotekarier och biträden icke skola lida löneminskning;

dels två likalydande motioner (I: 308 och II: 552), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta bland annat att vid de allmänna läroverken extra ordinarie adjunkter skola placeras i 21:a lönegraden, samt att riksdagen beträffande seminarier och tekniska läroverk måtte fastställa motsvarande förändring av lönegradsplacering som för läroverken;

dels två likalydande motioner (I: 310 och II: 551), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta bland annat följande lönegradsplacering vid de allmänna läroverken, nämligen extra ordinarie adjunkter i 21:a lönegraden;

dels en motion (II: 492), vari hemställts, att riksdagen vid beslut om ny

lönereglering för lärarna vid statliga läroanstalter ville uttala, att hinder icke möter för utbetalande av de kommunala lönetillägg utöver lönen, som Malmö stad åtagit sig att utbetala till trenne lektorer vid Malmö tekniska läroverk såsom ersättning för arbete, som utöver tjänsten utföres enligt av vederbörande statliga myndighet utfärdad instruktion;

dels en motion (II: 493), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att översköterskan vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte placeras i lönegrad B 7.

I. Lönereglering för personal vid det statliga undervisningsväsendet.

1. Löneregleringsfrågans allmänna läge.

Frågan om lönereglering för lärarpersonalen vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter har, såsom av den av departementschefen lämnade redogörelsen framgår, under senare år vid upprepade tillfällen varit föremål för prövning av olika kommittéer eller särskilda sakkunniga. Det nu för riksdagen framlagda förslaget grundar sig huvudsakligen på den överarbetning av föreliggande förslag i ämnet, som verkstälts av de inom finansdepartementet på grund av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 7 februari 1936 tillkallade läroverkslönesakkunniga.

Med avseende på frågan, huruvida lönereglering för ifrågavarande lärarkårer m. fl. nu bör komma till stånd eller icke, vill riksdagen — i anslutning till vad riksdagen i annat sammanhang angående lönereglering för folk- och småskollärare m. m. framhållit — även beträffande befattningshavarna vid de statliga undervisningsanstalterna uttala, att tiden nu synes vara inne att taga ståndpunkt till löneregleringsfrågan. Även om riksdagen icke kunnat undgå att finna, att det för allmänna civilförvaltningen gällande lönesystemet icke på alla punkter passar helt in på de förhållanden, som äro rådande vid undervisningsväsendet, vill riksdagen dock icke — framförallt med hänsyn till lärarkårernas sedan länge uttalade önskan om en reglering av lönerna efter dessa principer — ifrågasätta annat än att löneregleringen genomföres i anslutning till nämnda lönesystem. Riksdagen medgiver i enlighet härmed, att för den ordinarie lärarpersonalen vid statens undervisningsväsende fastställes ett särskilt avlöningsreglemente, utarbetat i huvudsak efter mönster av det nu för allmänna civilförvaltningen gällande avlöningsreglementet, och att den ordinarie personal vid nämnda undervisningsväsende, vilken icke är att anse såsom lärarpersonal, inordnas under sistnämnda avlöningsreglemente.

Såsom departementschefen framhållit, torde en överflyttning vid 1937 års riksdag av befattningshavarna vid de statliga läroanstalterna till det redan nu för flertalet statstjänstemän gällande lönesystemet snarast underlätta ett genomförande även för undervisningsväsendets del av det nya lönesystem, som kan komma att framgå såsom resultat av 1936 års lönekommittés nu pågående granskning av det gällande avlöningssystemet för den civila statsförvaltningen i allmänhet. Den nu förestående löneregleringen för det statliga undervisningsväsendets personal erhåller med hänsyn till vad sålunda anförts en i viss mån provisorisk karaktär.

Beträffande tiden för ikraftträdandet av den sålunda ifrågasatta löneregleringen bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär, att löneregleringen träder i kraft: för lärarpersonalen vid småskoleseminarierna den 1 juli 1938; för vaktmästarpersonalen vid statens undervisningsväsende i allmänhet, i den mån denna personals avlöning blir föremål för reglering, vid tidpunkt som senare bestämmes med hänsyn till erforderlig ytterligare utredning; samt för övrig vid det statliga undervisningsväsendet anställd personal den 1 januari 1938.

2. Lärarnas tjänstgöringsskyldighet.

Såsom föredragande departementschefen framhållit, är frågan om omfattningen av lärarnas undervisningsskyldighet — särskilt vid de allmänna läroverken — nära förknippad med behovet av icke-ordinarie lärarkrafter. Ehuru stadgandena angående undervisningsskyldigheten icke plägat underställas riksdagen utan hava utfärdats i administrativ väg, föreligger således för riksdagen en direkt anledning att i samband med beviljande av anslag till icke-ordinarie lärare ägna uppmärksamhet åt den arbetsmängd, som anses böra utkrävas av de ordinarie lärarna.

Riksdagen konstaterar då, att departementschefen å ena sidan framhåller, att i många fall någon utökning av läroverkslärarnas undervisningsskyldighet icke rimligen kan påfordras, utan att tvärtom en minskning kan anses skälig och behövlig, å andra sidan anser, att i andra fall en måttlig ökning av arbetsbördan kan ske. Riksdagen vill för sin del instämma i detta uttalande och har ingenting att erinra mot att ökningen av den medeltjänstgöring för de största lärarkategorierna vid de allmänna läroverken, från vilken skolöverstyrelsen har att utgå vid beräkning av behovet av icke-ordinarie lärarkrafter, stannar vid omkring en halv timme över den nuvarande och således stiger från 21 till 21½ veckotimmar ifråga om lektorer och från 26 till 26½ veckotimmar ifråga om adjunkter och ämneslärarinnor. Med anledning av vad från ett flertal håll framhållits angående de följder för de icke-ordinarie lärarna, som en ökning av tjänstgöringstiden för de ordinarie lärarna kunde medföra, vill riksdagen uttala, att det givetvis vore att beklaga, därest tillämpningen av de nya bestämmelserna skulle i avsevärdare mån medföra försämrade utsikter eller beskurna anställningsmöjligheter för icke-ordinarie lärare, men att den dominerande synpunkten här dock enligt riksdagens mening måste anses vara bestämmandet av den arbetskvantitet, som lämpligen och skäligen bör av staten utkrävas av dem, som vunnit ordinarie anställning i dess tjänst.

Ej heller vad departementschefen i övrigt i förevarande fråga anfört har givit riksdagen anledning till erinran.

3. Förhållandet mellan manliga och kvinnliga lärares avlöning.

Enligt Kungl. Maj:t förslag skulle för lärarna vid statens undervisningsväsende genomföras principiell likställighet i lönehänseende mellan manliga och kvinnliga befattningshavare av samma slag, dock tills vidare med den även för allmänna civildförvaltningen gällande begränsningen, att kvinnlig befattningshavare icke äger åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad. I de fall, då viss befattning för närvarande är avsedd endast för kvinnlig innehavare och alltså en motsvarande lön för manlig lärare icke finnes fastställd, skulle befattningen flyttas upp på den löne-nivå, som betingas av de med tjänsten förenade göromålen. Likalönsprincipen skulle emellertid icke helt träda i kraft samtidigt med den nya löne-regleringen, utan för dess fulla genomförande skulle krävas en övergångstid av fem och ett halvt år.

Under hänvisning till riksdagens beslut i fråga om lika lön för manlig och kvinnlig folkskollärare godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt. Till frågan om den av Kungl. Maj:t föreslagna övergångsanordningen återkommer riksdagen i annat sammanhang.

4. Avlöningsförfattningar.

A. Avlöningsreglemente för ordinarie lärare.

Enligt den i statsrådsprotokollet i förevarande ärende gjorda hemställen föreslås bland annat, att riksdagen skall godkänna ett av departementschefen förordat förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende jämte den reglementet bilagda tjänsteförteckningen. Riksdagen, som finner det lämpligt att behandla de med avlöningsreglementets godkännande förbundna frågorna i ett sammanhang, ingår här på en detaljgranskning av Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt. Dock anger riksdagen icke i detta sammanhang sin ställning till Kungl. Maj:ts förslag till placering i lönegrad av de på tjänsteförteckningen upptagna befattningshavarna. Till denna fråga återkommer riksdagen vid behandlingen av löneställningen för lärarpersonalen vid de olika läroanstalterna.

I 1 § har riksdagen funnit sig böra företaga en jämkning av formell natur. Enligt Kungl. Maj:ts förslag undantagas från avlöningsreglementets tillämpning andre lärare vid tekniska gymnasiet i Göteborg, å vilka i stället avlöningsreglementet för allmänna civildförvaltningen skulle äga tillämpning. Med hänsyn till den av Kungl. Maj:t föreslagna, allmänt hållna formuleringen av förevarande paragraf i övrigt, enligt vilken tillämpningen av reglementet regleras av den såsom bilaga vid reglementet fogade tjänsteförteckningen, har riksdagen vidtagit den jämkning i Kungl. Maj:ts förslag,

att föreskriften, innefattande berörda inskränkning i reglementets tillämpning, utgår ur 1 § och i stället intages i form av en anmärkning under den i tjänsteförteckningen ingående rubriken De tekniska läroverken.

Den i 3 § 2 mom. föreslagna bestämmelsen, att vad genom donation av enskild tillförsäkrats innehavare av viss tjänst, i syfte att bereda denne särskild förmån utöver honom eljest tillkommande avlöning, skall oavkortat komma tjänstinnehavaren till godo, har icke givit riksdagen anledning till erinran. Bestämmelsen torde komma att erhålla en relativt begränsad tillämpning. I de flesta fall, då en lärartjänst är förenad med en donation, uppskattas förmånen till visst belopp, vilket skall avdragas från lärarens av statsmedel utgående lön. Beträffande donationer, som härröra från *kronan*, har sådan uppskattning av avkastningarnas belopp nyligen skett genom kammarkollegiets beslut den 18 juni 1934. Beträffande åter donationer, som härröra från *enskilda*, har något motsvarande, samtliga donationer omfattande fastställande av avkastningarnas belopp icke nyligen ägt rum. I vissa fall har på grund härav den situationen uppstått, att det belopp, som skall avdragas från lärarens lön, icke överensstämmer med den faktiska avkastningens belopp. I ett nyligen inträffat fall har också förordnats, att en för närvarande i statsliggaren upptagen summa för avkastningen å en enskild donation vid högre allmänna läroverket i Strängnäs, vilken summa fastställts på grund av ett kungl. brev av den 11 december 1908, från och med budgetåret 1937/1938 skall upptagas med ett väsentligt reducerat belopp (kungl. brev den 30 april 1937). Önskvärdheten av en nyvärdering av förmånen av enskilda donationer har framhållits av riksdagens år 1934 församlade revisorer, vilka påpekat den åtskillnad i avlöningshänseende, som efter kammarkollegiets ovanberörda beslut den 18 juni 1934 förefinnes mellan lärare, som äga åtnjuta kronodonationer, och lärare, som uppbära enskilda donationer. Kammarkollegiet och statskontoret hava i gemensamt yttrande över vad berörda revisorer anfört uttalat, att nyvärdering av förmånen av enskilda donationer, till vilka torde få hänföras även anslag av menigheter och föreningar, snarast bör företagas.

Riksdagen anser sig i här förevarande sammanhang böra göra det uttalandet, att det enligt riksdagens mening framstår såsom ett önskemål, att den ur avlöningsteknisk synpunkt otympliga formen med å ena sidan uppskattning av en donations avkastning, å andra sidan avdrag av motsvarande belopp å donationsinnehavarens lön — vilken anordning för övrigt numera i åtskilliga fall medför snarare olägenheter och besvär för tjänstinnehavaren än en förmån — helt utmönstras i alla sådana fall, då innehavet av en donation faktiskt icke innebär någon reell löneförmån för den tjänstinnehavare det gäller. Härvid måste givetvis frågan om en rationell förvaltning av donationerna givas en tillfredsställande lösning. En förutsättning för realiserandet av det nämnda önskemålet är emellertid, att en nyvärdering av avkastningen jämväl av de icke från kronan härstammande

donationerna kommer till stånd, vilket även påyrkats av 1934 års statsrevisorer. För att bliva fullt effektiv ur den synpunkt, varom här är fråga, borde enligt riksdagens mening en sådan nyvärdering om möjligt baseras på sådana principer, att avkastningens nominella belopp, varmed lönen jämlikt 3 § 2 mom. avlöningsreglementet skall minskas, kunde för varje budgetår så nära som möjligt anslutas till de faktiskt föreliggande förhållandena. Riksdagen gör med stöd av vad sålunda anförts i det följande hemställan om företagande av sådan nyvärdering.

Den i 6 § 1 mom. föreslagna, av hänsyn till olikhet i arbetsbördan betingade gruppindelningen av olika rektorsbefattningar av samma slag har icke i princip givit riksdagen anledning till erinran. Frågan om gränsdragningen mellan de olika grupperna samt därmed sammanhängande spörsmål behandlar riksdagen i samband med lönesättningen för de olika läroanstaltarnas personal.

I anslutning till den i 8 § 1 mom. fjärde stycket föreslagna bestämmelsen angående lönebeloppets bestämmande efter den ortsgrupp, till vilken lärares stationeringsort blivit hänförd, har i motionen I: 296 hemställts, att riksdagen måtte besluta att i avlöningsreglementets 8 § införa sådan bestämmelse, att Kungl. Maj:t lämnas befogenhet att vid bestämmande av ifrågasvarande lärares stationeringsort vidtaga den jämkning, som med anledning av i motionen anförda förhållanden är påkallad. Till stöd härför meddelas i motionen, att Gudmundrå samrealskola är belägen å C-ort, vilket medför, att vissa till lärarna utgående avlöningsmedel beräknas efter nämnda ortsgrupp, medan lärarpersonalen i själva verket nödgas vara bosatt i Kramfors, som är D-ort. Riksdagen vill med anledning av vad sålunda anförts och under återopande av vad i propositionen nr 272/1937 i motsvarande hänseende yttrats beträffande hänförande till dyrortsgrupp av personalen vid karolinska sjukhuset uttala, att riksdagen förutsätter, att den i avlöningsreglementet ingående bestämmelsen angående lörens bestämmande efter stationeringsorten icke innebär hinder för Kungl. Maj:t att i de enskilda fallen taga den hänsyn till föreliggande speciella förhållanden, som kan befinnas skälig.

I avlöningsreglementets 8 § 2 mom. föreslår Kungl. Maj:t bestämmelser, vilka innebära införandet av ett nytt system för avlöande av lärare i övningsämnen, varmed förstås teckning, musik, gymnastik med lek och idrott. slöjd (manlig och kvinnlig) samt hushållsgöromål. Mot den principiella utformningen av hithörande bestämmelser har riksdagen intet att erinra, Vad åter angår bestämmelsens tillämpningsområde, har riksdagen funnit sig böra vidtaga en mindre jämkning i det föreliggande förslaget. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle den vid småskoleseminariet i Lycksele anställda ordinarie lärarinnan i hushållsgöromål, vilken tillika tjänstgör såsom skolköksföreståndarinna, åtnjuta dels lön såsom hushållslärarinna, beräknad efter antalet veckotimmar å tjänsten enligt regeln i 8 § 2 mom., dels ock enligt

28 § 1 mom. f) arvode med 360 kronor för år för sin tjänstgöring såsom skolköksföreståndarinna. Emellertid har riksdagen fäst sig vid, att nämnda befattningshavares avlöning för närvarande icke är beräknad efter antalet veckotimmar, såsom fallet är beträffande övningslärare i allmänhet, utan utgår i form av lön och tjänstgöringspénningar, alldeles som avlöningen till ämneslärare. Riksdagen har vidare funnit, att ett tillämpande av förfaringssättet med lön efter timantalet jämte särskilt arvode i detta speciella fall skulle medföra en betydande löneminskning med hänsyn till de naturaförmåner, nämnda befattningshavare för närvarande åtnjuter och för vilka hon efter löneregleringens genomförande har att erlagga ersättning. Riksdagen har fördenskull intagit den ståndpunkten, att den nu ifrågavarande lärarinnan även efter löneregleringens genomförande bör erhålla en enhetlig lön för hela sin tjänstgöring såsom lärarinna och skolköksföreståndarinna. I enlighet härmed har riksdagen beslutat, att lärarinnan i hushållsgöromål vid småskoleseminariet i Lycksele, därest hon tillika är skolköksföreståndarinna, undantages från den i 8 § 2 mom. avlöningsreglementet fastslagna regeln om lörens beräkning efter timantalet. Såsom en konsekvens härav har riksdagen beslutat vidtaga den ändringen i Kungl. Maj:ts förslag, att den av Kungl. Maj:t i 28 § 1 mom. f) föreslagna bestämmelsen angående särskilt arvode å 360 kronor för år utgår. Riksdagen vill erinra om, att ett dylikt undantagande från tillämpningen av bestämmelsen i 8 § 2 mom. av Kungl. Maj:t föreslagits i ett i åtskilliga hänseenden likartat fall, nämligen beträffande den lärarinna i hushållsgöromål vid statens skolköksseminarium och hushållsskola, vilken förordnats till biträdande föreståndarinna vid nämnda seminarium.

Enligt Kungl. Maj:ts av riksdagen nu godkända förslag till lönesystem för övningslärares avlöning skulle lärare i teckning, musik och gymnastik med lek och idrott vara garanterad lön för minst 9 veckotimmars undervisning samt lärarinna i kvinnlig slöjd garanteras lön för minst 6 veckotimmar. På denna punkt har i motionsväg framförts dels yrkande om införande av en bestämmelse, att den lön, som är förbunden med ordinarie övningslärtjänst vid ledigförklarandet, icke må minskas för den utnämnda befattningshavaren vid eventuell reducering av antalet undervisningstimmar per vecka, dels ock förslag, att bestämmelse fastställes om garanterad minimilön efter visst angivet antal veckotimmar för varje ledigförklarad övningslärtjänst. Riksdagen, som finner det ofrånkomligt, att övningslärares löner även i fortsättningen bliva underkastade växlingar år från år med hänsyn till ökning eller minskning i det för undervisningens bestridande erforderliga timantalet, vill dock göra det uttalandet, att det torde kunna förväntas, att statsmakterna skola medverka till att på ett eller annat sätt bereda en tjänstinnehavare compensation, därest timantalet på hans tjänst, exempelvis på grund av organisationsändringar, undergår en varaktig minskning av mera betydande art.

Av de i 11 § ingående bestämmelserna angående tillgodoräkning för löneklassplacering av föregående tjänstgöring vid befordran till ordinarie stats-tjänst avser 1 mom. statlig och 2 mom. utomstatlig tjänstgöring. Riksdagens uppmärksamhet har blivit fäst vid att ingressen till 2 mom. möjligen skulle kunna tolkas så, att vid samtidigt tillgodoräknande av tjänstgöring jämlikt 1 och 2 mom. dubbla treårsavdrag borde verkställas. Då detta icke i liknande fall plägar ske inom allmänna civilförvaltningen och anledning saknas att i förevarande reglemente tillämpa strängare principer, finner sig riksdagen böra göra det uttalandet, att riksdagen förutsätter, att, där lärare vid tillämpning av de i 1 och 2 mom. givna bestämmelserna skulle äga att samtidigt räkna sig till godo tjänstgöring i och utom statens tjänst, den tid, som skall avräknas, icke må överstiga tre år.

Beträffande de i 28 § ingående förslagen till särskilda arvoden och ersättningar vill riksdagen erinra, att 1 mom. f) utgår med anledning av vad riksdagen ovan yttrat vid behandlingen av 8 § 2 mom., varvid den i Kungl. Maj:ts förslag ingående punkten g) av samma mom. erhåller beteckningen f).

Den i 29 § föreslagna bestämmelsen, att ersättning till lärare för tjänstgöring vid vederbörande läroanstalt icke må åtnjutas utöver vad i avlöningsreglementet förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen må utgå, torde bland annat avse att förhindra, att lärare uppbär kommunalt tillägg utöver sin av statsmedel utgående lön. Departementschefen har förklarat sig i princip dela den uppfattningen, att sådana tillägg icke skola utgå efter löneregleringens ikraftträdande. Jämväl riksdagen ansluter sig till denna mening.

Vid behandlingen av denna fråga har riksdagen haft att taga ställning till en i motionen II: 492 gjord hemställan, att riksdagen vid beslut om ny lönereglering för lärarna vid statliga läroanstalter ville uttala, att hinder icke möter för utbetalande av de kommunala lönetillägg utöver lönen, som Malmö stad åtagit sig att utbetala till trenne lektorer vid Malmö tekniska läroverk såsom ersättning för arbete, som utöver tjänsten utföres enligt av vederbörande statliga myndighet utfärdad instruktion. Riksdagen har inhämtat, att den fackliga ledningen av olika industrigrupper vid tekniska läroverket i Malmö ansetts kräva särskilda biträden åt rektor, att de fackavdelningar, varom här är fråga, äro maskinfackskolan, byggnadsfackskolan och kemiska fackskolan, att de tre lektorer, som utses att biträda rektor vid ledningen och övervakandet av undervisningen i dessa fackskolor, förordnas av skolöverstyrelsen för en tid av fem år åt gången samt att det endast är vid tekniska läroverket i Malmö, som biträden av detta slag av skolöverstyrelsen förordnats. Jämlikt 55 § 2 mom. stadgan för tekniska fackskolor och tekniska gymnasier är vid ett läroverk sådant som det nu ifrågavarande lektor, som därtill förordnas, skyldig att mot lämplig minskning i sin undervisningsskyldighet lämna rektor sådant biträde som här

avses. Av motionen framgår, att Malmö stad åtagit sig att till envar av de tre lektorerna utbetala ett årligt hyresbidrag av 1,000 kronor. Här föreligger således den situationen, att en kommun åtagit sig att honorera ett i statens tjänst utfört arbete, som åligger vederbörande lärare såsom tjänsteplikt. Detta är, såsom i motionen framhålles, något helt annat än de kommunala hyresbidrag, som i städerna Stockholm, Göteborg, Norrköping och Lidingö utgå till vissa lärare. Dessa bidrag utgöra nämligen icke ersättning för viss arbetsprestation. När riksdagen anslutit sig till departementschefens uppfattning i fråga om de kommunala lönetilläggens bortfallande efter löne-regleringens genomförande, har riksdagen för sin del däri inlagt den mening, att ett sådant kommunalt lönetillägg till en statstjänsteman, som här avses, icke i fortsättningen skulle få utgå. Riksdagen kan därför icke bifalla yrkandet, att riksdagen skulle generellt uttala, att hinder icke möter för utbetalande av dessa tillägg. Emellertid anser sig riksdagen icke kunna bedöma, huruvida det för framtiden föreligger behov av särskild löneförmån åt nu ifrågavarande lektorer utöver den stadgeenligt föreliggande möjligheten att minska undervisningsskyldigheten. Riksdagen vill därför — med hänsyn jämväl till den omständigheten, att frågan om de nu ifrågavarande kommunala lönetilläggen icke synes hava varit föremål för behandling av de kommittéer och myndigheter, som tagit befattning med löne-regleringsfrågan — föreslå, att utredning verkställes på denna punkt. Skulle utredningen visa, att behov av särskild löneförmån föreligger, kunde man tänka sig, att staten övertog kostnaden härför. Ett naturligt sammanhang för ett stadgande härom vore i så fall 28 § avlöningsreglementet, vilken handlar om särskilda arvoden och ersättningar. Riksdagen, som förutsätter att utredningens resultat kan föreläggas 1938 års riksdag, vill i avbidan härpå medgiva, att de nu ifrågavarande lektorerna äga rätt att, utan hinder av vad i 29 § avlöningsreglementet föreskrives, under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 fortfarande åtnjuta det nu till envar av dem av Malmö stads medel utgående årliga hyresbidraget å 1,000 kronor.

Beträffande *övriga*, här icke särskilt omnämnda *paragrafer* i avlöningsreglementet bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag.

Vad slutligen angår den vid reglementet fogade *tjänsteförteckningen*, har riksdagen, såsom närmare framgår av vad ovan under 1 § yttrats, vidtagit den ändringen i Kungl. Maj:ts förslag, att under rubriken De tekniska läroverken upptagits en anmärkning, avseende andre lärare vid tekniska gymnasiet i Göteborg.

Det av riksdagen godkända avlöningsreglementet jämte tjänsteförteckning, vilket jämväl angiver riksdagens i annat sammanhang omförmälda beslut i fråga om lönegradsplaceringen av de olika lärarkategorierna, finnes fogat vid denna skrivelse.

B. Kungörelse med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare.

Medan enligt hittills gällande ordning grunderna för den icke-ordinarie lärarpersonalens avlönande i regel bestämts av riksdagen, innebär Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, att avlöningsbestämmelser för dessa lärare hädanefter skulle fastställas av Kungl. Maj:t, i likhet med vad som skett i fråga om icke-ordinarie befattningshavare vid nyreglerade verk inom allmänna civiltjänstverksamheten. Riksdagen finner sig kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt. Riksdagen avhänder sig visserligen genom den nya ordningen den närmare beslutanderätten i fråga om de icke-ordinarie lärarnas avlöningsförhållanden — detta i motsats till vad som enligt riksdagens beslut blir fallet i fråga om vid folkskoleväsendet anställda icke-ordinarie lärare — men erhåller i allt fall tillfälle att även i fortsättningen i samband med beviljande av anslag till icke-ordinarie lärares avlönande fastställa de villkor, som den kan finna vara behövliga. Några betänkligheter mot en övergång till den föreslagna ordningen synas fördenskull icke behöva möta.

Den lönegradsplacering, som Kungl. Maj:t tänkt sig för extra ordinarie och extra lärare enligt de för extra ordinarie respektive extra tjänstemän i allmänhet gällande löneplanerna, ävensom de ifrågasatta grunderna för timlärares avlönande framgå av till ovannämnda statsrådsprotokoll för den 5 mars 1937 fogade bilagor. Därest riksdagen vid den förestående behandlingen av löneställningen för de särskilda läroanstalternas personal finner sig böra på någon punkt beräkna anslaget till avlönande av icke-ordinarie lärare med utgångspunkt från en annan lönegradsplacering än den Kungl. Maj:t i motsvarande fall ifrågasatt, förutsätter riksdagen, att den sålunda av riksdagen vidtagna lönegradsplaceringen av Kungl. Maj:t fastställles.

C. Kungörelse med tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet.

Vad under denna rubrik av departementschefen ifrågasatts föranleder ingen erinran från riksdagens sida.

5. Övergångsanordningar.

En av de viktigare frågorna vid övergången till det nya lönesystemet är den, huruvida de lärare i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Lidingö, som en gång hunnit inträda i rätten att erhålla den i dessa städer utgående *kommunala hyreshjälpen*, skola behöva avstå från denna i samband med att generellt förbud uppställles för lärarna att åtnjuta kommunalt lönetillägg. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle så icke behöva ske. Staten skulle här träda emellan och påtaga sig viss kostnad för avveckling av de kommunala hyresbidragen i nämnda städer. Riksdagen anser sig kunna i prin-

cip ansluta sig till förslaget, att staten åtager sig viss kostnad för berörda ändamål, vilket måste anses vara med billigheten överensstämmande.

Vad därefter angår frågan om omfattningen av de kostnader, staten enligt det ovan sagda skulle ikläda sig, innebär Kungl. Maj:ts förslag, att ordinarie lektorer, adjunkter och ämneslärarinnor ävensom ordinarie tecknings-, musik- och gymnastiklärare vid de allmänna läroverken i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Lidingö, vilka den 1 januari 1938 övergå på den nya lönestaten och som då kvarstå i den befattning de innehade den 30 juni 1937, skulle tilldelas ett särskilt personligt lönetillägg, motsvarande det vid sistnämnda tidpunkt till dessa lärare av kommunens medel utgående hyresbidraget. Kungl. Maj:ts här framlagda förslag innebär, att staten ikläder sig hela kostnaden för de nu ifrågasatt personliga lönetilläggen. Enligt Kungl. Maj:ts förslag till löneroglering för folk- och småskollärare däremot skulle, i det fall att lärare med hänsyn till de kommunala tilläggens bortfallande lider minskning i lön, statsbidrag till sådan lärares lön utgå allenast under villkor, att skoldistriktet ikläder sig att hålla läraren skadeslös för minskningen. Kungl. Maj:ts förslag går således, vad beträffar beredande av komensation för de kommunala tilläggens bortfallande, längre i fråga om de statliga lärarkårerna än i fråga om de kommunala. I sistnämnda fallet skall i princip endast tillses, att den nya lönen icke understiger vad läraren enligt nu gällande lönesystem äger uppbära inklusive kommunalt lönetillägg.

Riksdagen har, för ernående av likställdhet i förevarande avseende mellan de statsanställda och de kommunalt anställda lärarna, funnit sig böra besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt, att grundtanken i den sålunda för folk- och småskollärare ifrågasatta anordningen, vilken av riksdagen godtagits, tillämpas även beträffande sådana statsanställda lärare i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Lidingö, vilka för närvarande åtnjuta kommunal hyreshjälp. Även i ett annat hänseende har riksdagen vidtagit ändring i Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag. Enligt sistnämnda förslag skulle lärare för att den 1 januari 1938 bliva delaktig av lönetillägg kvarstå i den befattning han innehade den 30 juni 1937. En lärare, som jämlikt Kungl. Maj:ts beslut någon gång under loppet av första halvåret 1937 utnämnes att från och med den 1 juli 1937 innehava tjänst i någon av de nu ifrågasatt städerna, skulle således icke bliva delaktig av den föreslagna förmånen. Med hänsyn till att åtskilliga utnämningar pläga träda i kraft den 1 juli, anser riksdagen det befogat, att lärare medges nu ifrågasatt lönetillägg, därest han den 1 januari 1938 kvarstår i den befattning han innehade den 1 juli 1937.

Riksdagen medgiver alltså, att ordinarie lektorer, adjunkter och ämneslärarinnor ävensom ordinarie lärare i teckning, musik och gymnastik med lek och idrott vid de allmänna läroverken i nämnda städer, vilka den 1 januari 1938 övergå på den nya lönestaten och då kvarstå i de befattningar, de inne-

hade den 1 juli 1937, av statsmedel tilldelas personliga lönetillägg till sådant belopp, att den efter lönereglerns ikraftträdande utgående lönen, för år räknat, icke understiger den avlöning ökad med till dem utgående kommunal hyreshjälp, för år räknat, som skulle hava utgått, därest lönereglern icke genomförts. Nämda lönetillägg må utgå, så länge vederbörande lärare bibehåller den tjänst, han innehade den 1 juli 1937 eller inom samma kommun innehar tjänst av samma slag, som den han innehade samma dag.

Riksdagen har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, att de icke-ordinarie lärarna i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Lidingö kompenseras för kommunalt hyresbidrags bortfallande på sätt departementschefen i statsrådsprotokollet närmare angivit. Vidare medgiver riksdagen, att de lärare vid högre lärarinneseminariet och vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg, som för närvarande uppbära hyresbidrag av statsmedel, erhålla kompensation för dessa bidrag efter samma grunder, som skola tillämpas beträffande de kommunala hyresbidragen till lärare vid de allmänna läroverken. I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag må härvid de kvinnliga lärarna vid högre lärarinneseminariet, vilka hittills icke kommit i åtnjutande av ersättning av statsmedel motsvarande det hyresbidrag, som utgår till motsvarande lärare vid de allmänna läroverken i Stockholm, vid övergången på den nya lönestaten i nu förevarande avseende behandlas, som om de den 1 juli 1937 uppburit hyresersättning.

Vad departementschefen i övrigt anfört i fråga om de för lönereglerns genomförande erforderliga övergångsanordningarna har icke givit riksdagen anledning till erinran.

6. De allmänna läroverken.

Rektorer.

Enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag skola rektorsbefattningarna vid de allmänna läroverken indelas i avlöningsgrupper med hänsyn till omfattningen av arbetsbördan för rektor. Både de högre allmänna läroverken och realskolorna skulle härvid indelas i tre grupper. Gruppsystemet, som utgår från en bestämd lönegrad för alla rektorer vid läroverk av samma slag, skulle ansluta sig till gällande löneplan för ordinarie tjänstemän, och i de fall, då avlöningen för rektor skulle komma att överstiga den enligt högsta löneklassen av nämnda löneplan (den 33:e) förekommande, skulle nämnda system utgöra en direkt påbyggnad på löneplanen med samma intervall mellan två närliggande lönebelopp, som förekommer i löneklasserna närmast under den 33:e, eller 480 kronor. Riksdagen, som finner den sålunda föreslagna anordningen ändamålsenlig och med hänsyn till gällande löneplan naturlig, bifaller Kungl. Maj:ts förslag i fråga om lönebeloppens storlek.

I fråga om grunderna för de skilda rektorsbefattningarnas inplacering i olika avlöningsgrupper innebär Kungl. Maj:ts förslag, att en poängberäk-

ning tillämpas, uppgjord med hänsyn till lärjungeantalet samt klassavdelningarnas antal och fördelning på realskola och gymnasium. Riksdagen anser sig för närvarande icke böra frångå Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt. Skulle erfarenheten visa, att de nu godkända grunderna för poängberäkningen behöva i något avseende justeras, lärer så framdeles utan svårighet kunna ske.

Vad departementschefen i övriga, här icke särskilt omhandlade avseenden anført, har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen godkänner således till alla delar Kungl. Maj:ts förslag till lönereglering för rektorerna vid de allmänna läroverken.

Lektorer.

Även om riksdagen till en del behjärtar de skäl, som i olika sammanhang anförts för lektorernas placering i 28 lönegraden, anser sig riksdagen dock icke kunna frångå Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt. En placering av lektorerna i 27 lönegraden måste anses vara väl avvägd, detta icke minst med tanke på rektorernas avlöningsställning. Riksdagen bifaller alltså Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

Adjunkter.

Vad angår lönegradsplaceringen av adjunkterna, delar riksdagen departementschefens mening, att diskussionen om de adjunktsbehöriga adjunkternas lönegradsplacering kan begränsas till 23 och 24 lönegraderna. Icke-adjunktsbehörig adjunkt, överflyttad från kommunal mellanskola i samband med dennas förstatligande, bör placeras i 22 lönegraden.

Den åtskilligt dryftade frågan om placering av de adjunktsbehöriga adjunkterna i 23 eller 24 lönegraden bör enligt riksdagens mening väsentligen bedömas mot bakgrunden av de konsekvenser, som kunna tänkas bli följden av dessa lärares placering i 24 lönegraden, en lönegrad högre än enligt Kungl. Maj:ts förslag. I detta hänseende framhåller departementschefen — som jämväl konstaterar, att en placering i 23 lönegraden i och för sig snarast ligger över ett genomsnitt för den nuvarande adjunktslönen, omräknad till nyreglerad lön — att en placering i 24 lönegraden skulle medföra ej blott en merkostnad utöver den, som följer av en placering i 23 lönegraden, med omkring 600,000 kronor utan även kostnader för uppflyttning i lönegrad dels av ett flertal andra lärare, dels ock av förvaltningstjänstemän av olika grader. Riksdagen anser sig icke mot detta departementschefens uttalande böra vidtaga någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt. Riksdagen kan icke finna annat, än att en placering i 23 lönegraden för adjunkterna måste anses väl avpassad just med hänsyn till önskvärdheten av att undvika konsekvenser inom andra områden av statsförvaltningen. Riksdagen bifaller sålunda förslaget, att adjunktsbehöriga adjunkter placeras i 23 lönegraden.

Ämneslärarinnor.

I likhet med departementschefen finner riksdagen den pågående utredningen angående ämneslärarinneinstitutionen såsom sådan icke böra utgöra hinder för en reglering av löneställningen för ämneslärarinnorna i nu förevarande sammanhang. Riksdagen bifaller till alla delar Kungl. Maj:ts förslags härutinnan. Även enligt riksdagens mening bör lönen till alla ämneslärarinnor vid de allmänna läroverken bestämmas till en och samma lönegrad, oberoende av huruvida allenast seminarieutbildning förvärvats eller utbildning genom akademisk examen och provår föreligger.

Ordinarie lärare i övningsämnena.

Vid sitt ställningstagande till Kungl. Maj:ts förslag till lönegradsplacering av de ordinarie lärarna i övningsämnena vid de allmänna läroverken utgår riksdagen från det förhållandet, att riksdagen tidigare bifallit Kungl. Maj:ts förslag om införande för dessa lärare av ett avlöningssystem, byggt på andra principer än det för närvarande gällande. Härvid har riksdagen även bifallit förslaget, att de allmänna läroverkens gymnastiklärare erhålla viss kompensation för arbetet med planläggandet och övervakandet av ungdomens friluftsliv.

Vad angår den för de ordinarie lärarna i övningsämnena föreslagna lönegradsplaceringen, godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt, vilket innebär inplacering av ordinarie lärare i teckning, musik och gymnastik med lek och idrott i 20 och ordinarie lärarinna i kvinnlig slöjd i 16 lönegraden.

Icke-ordinarie ämneslärare.

Vid bedömning av Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del har riksdagen funnit sig böra godkänna detsamma i vad avser lönegradsplaceringen av extra adjunkt i 20 samt extra ordinarie och extra ämneslärarinna i 18 lönegraden. Däremot har riksdagen, med hänsyn dels till tidigare förslag i ämnet, dels till vad i de i ämnet väckta motionerna anföres, funnit sig böra vidtaga den ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att vederbörande anslagspost beräknas med utgångspunkt från en placering av de extra ordinarie adjunkterna i 21 lönegraden. I anslutning till vad riksdagen i annat sammanhang framhållit, utgår riksdagen härvid ifrån, att den sålunda av riksdagen för dessa lärare medgivna lönegradsplaceringen varder av Kungl. Maj:t i samband med utfärdande av avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare bestämd.

Vad departementschefen anfört i fråga om grunderna för beräkning av timlärares avlöning har icke givit riksdagen anledning till erinran. Då timlärares avlöning beräknats med utgångspunkt från extra lärares lön, föranleder den ovannämnda ändringen i fråga om extra ordinarie adjunkts löneställning ingen ändring i fråga om timlärares avlöning.

Icke-ordinarie övningslärare.

Vad av Kungl. Maj:t föreslagits i fråga om löneställningen för olika kategorier icke-ordinarie lärare i övningsämnen har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen godkänner alltså Kungl. Maj:ts förslag på denna punkt.

Övriga icke-ordinarie befattningshavare.

Riksdagen har intet att erinra mot vad departementschefen under förevarande punkt anfört.

7. Högre lärarinneseminariet.

Beträffande löneställningen för rektor vid högre lärarinneseminariet bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag. I enlighet med sitt ståndpunkts-tagande till frågan om lönegradsplaceringen för adjunkt vid allmänt läroverk har riksdagen funnit, att adjunkterna vid förevarande seminarium böra placeras i 24 lönegraden. Även i övrigt godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag utom i det avseendet, att riksdagen, såsom följd av den ståndpunkt riksdagen intagit vid behandlingen av löneställningen för lärarna vid de allmänna läroverken, medgiver, att extra ordinarie adjunkt vid högre lärarinneseminariet placeras i 21 lönegraden.

8. Folkskoleseminarierna.

Beträffande löneställningen för rektorerna vid folkskoleseminarierna bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag. Vad angår löneställningen för de olika lärarkategorierna, har riksdagen ansett sig böra vidtaga en höjning av den av Kungl. Maj:t föreslagna placeringen av lärarna i trädgårdsskötsel, de ordinarie såväl som de extra ordinarie och extra. Även om riksdagen icke kunnat bifalla det i motionen I: 306 gjorda yrkandet om trädgårdslärarnas placering i 18 lönegraden vid dubbel- och 16 lönegraden vid enkelseminarium, har riksdagen dock funnit, att de i motionen anförda omständigheterna — främst utbildningstidens längd samt tjänstgöringsförhållandena — tala till förmån för en något högre placering än den Kungl. Maj:t föreslagit. Riksdagen medgiver därför, att ordinarie lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna placeras i 17 lönegraden vid dubbel- och i 14 lönegraden vid enkelseminarium. Såsom en konsekvens härav anser sig riksdagen böra vidtaga jämväl den ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att extra ordinarie och extra lärare i trädgårdsskötsel placeras i 16 lönegraden vid dubbel- och i 13 lönegraden vid enkelseminarium. Under hänvisning till sitt ställningstagande till frågan om extra ordinarie läroverksadjunkts lönegradsplacering har riksdagen vidare medgivit, att extra ordinarie adjunkt vid folkskoleseminarium hänföres till 21 lönegraden. I övrigt bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag i fråga om löneställningen för

lärarpersonalen vid folkskoleseminarierna. Riksdagen har härvid i enlighet med sitt ståndpunktstagande till frågan om lönegradsplaceringen för adjunkt vid allmänt läroverk funnit, att adjunkt å övergångsstat vid folkskoleseminarium bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag placeras i 23 lönegraden.

9. Småskoleseminarierna.

Vad först beträffar frågan om höjning av ämneslärares vid småskoleseminarierna kompetens har riksdagen i sin skrivelse den 19 juni 1936, nr 347, uttalat, att om denna lärarkår, på sätt föreslagits, i fråga om kompetens och avlöningsförmåner jämställs med läroverksadjunkterna, är enligt riksdagens uppfattning en lämplig lösning av denna fråga att vinna. Sedan numera den av riksdagen begärda utredningen av de härmed förenade kostnaderna verkstälts, finner sig riksdagen, i likhet med föredragande departementschefen, böra — då riksdagen nu går att fatta beslut om löne reglering för småskoleseminarierna i anslutning till lönesystemet för övriga statliga undervisningsanstalter — utgå ifrån, att ämneslärares vid nämnda seminarier i lönehänseende likställas med läroverkens adjunkter. Härvid har riksdagen intet att erinra mot, att lärare, som avlagt filosofisk ämbetsexamen jämte folkskolläraexamen, med avseende å ämneslärares tjänst vid småskoleseminarium jämställs med den, som innehar kompetens för adjunkt befattning vid allmänt läroverk. Ävenledes medger riksdagen, att ordinarie lärartjänster i övningsämnen vid småskoleseminarierna inrättas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Vad därefter angår frågan om de olika befattningshavarnas löneställning, vill riksdagen erinra, att riksdagen tidigare vid behandlingen av 8 § 2 mom. avlöningsreglementet vidtagit en jämkning i Kungl. Maj:ts förslag i fråga om löneställningen för lärarinna i hushållsgöromål, som tillika tjänstgör såsom skolköksföreståndarinna. I enlighet härmed skall lönen för sådan lärarinna beräknas utan tillämpning av den i 8 § 2 mom. avlöningsreglementet fastslagna 30-timmarsregeln, i samband varmed det i 28 § 1 mom. f) föreslagna särskilda arvudet å 360 kronor icke skall utgå. Vidare vill riksdagen framhålla, att riksdagens tidigare ställningstagande till frågan om lönegradsplaceringen av extra ordinarie läroverksadjunkt medför, att riksdagen jämväl för extra ordinarie adjunkt vid småskoleseminarium medger placering i 21 lönegraden.

I övrigt godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag i fråga om löneställningen för lärarpersonalen vid småskoleseminarierna. Riksdagen har härvid i enlighet med sitt ståndpunktstagande till frågan om lönegradsplaceringen för adjunkt vid allmänt läroverk funnit, att adjunkt vid småskoleseminarium bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag placeras i 23 lönegraden.

10. Läroanstalterna för blinda.

I fråga om löneställningen för lärarpersonalen vid läroanstalterna för blinda godkänner riksdagen till alla delar Kungl. Maj:ts förslag. Riksdagen bifaller ävenledes förslaget om beredande av ordinarie anställning i lönegraden B 7 för husmodern vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodå.

11. Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.

Riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts förslag till löneställning för befattningshavarna vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte utom i det avseendet, att riksdagen med anledning av vad i motionen II: 493 anförts funnit sig böra medgiva, att den vid anstalten anställda överskötterskan placeras i lönegraden B 7.

12. De tekniska läroverken.

Vad till en början angår avlöningsställningen för de tekniska läroverkens rektorer, finner sig riksdagen icke för närvarande böra ifrågasätta någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag på förevarande punkt. Då löneställningen för lektorerna vid de tekniska läroverken jämväl enligt riksdagens mening bör vara densamma som för lektorerna vid de allmänna läroverken, godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag även på denna punkt.

I fråga om löneställningen för de icke-ordinarie lärarna vid de tekniska läroverken föreligga olika, motionsvis framförda yrkanden. Riksdagen vill erinra, att riksdagen tidigare vidtagit den förändring i Kungl. Maj:ts förslag, att extra ordinarie adjunkt vid allmänt läroverk inplaceras i 21 i stället för i 20 lönegraden. Motsvarande förändring synes riksdagen, med bifall i denna del till motionerna I: 308 och II: 552, böra ske beträffande extra ordinarie adjunkt vid tekniskt läroverk.

I anledning av vissa av de föreliggande motionerna i ämnet anser sig riksdagen böra framhålla, att det med hänsyn till de särskilda förhållanden, som råda vid de tekniska läroverken, kunde tänkas bliva föremål för övervägande, huruvida speciellt för tekniskt utbildad personal avsedda extra ordinarie lärarbefattningar borde inrättas vid dessa läroverk. Riksdagen, som icke kan bedöma, i vad mån något verkligt behov härav föreligger, inskränker sig i förevarande sammanhang till att uttala den förvissningen, att Kungl. Maj:t, därest omständigheterna skulle befinnas därtill föranleda, för riksdagen framlägger förslag i berörda hänseende.

Vad i vissa motioner yrkats angående bestämmande av extra ordinarie lärares undervisningsskyldighet föranleder riksdagen till det uttalandet, att riksdagen förutsätter, att extra ordinarie lärare i allmänhet erhåller en un-

dervisningsskyldighet, som svarar mot den ordinarie lärarpersonalens. De latituder för timantalen per vecka, som bliva fastställda för sistnämnda personal, böra således gälla även för extra ordinarie personal.

13. Folkskolinspektionen.

Riksdagen har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag till löneställning för folkskolinspektörerna och nomadskolinspektören. Frågan om inspektörernas expensersättning upptager riksdagen till behandling i annat sammanhang.

14. Vaktmästarpersonal.

Ehuru det stora flertalet vaktmästare vid det statliga undervisningsväsendet icke för närvarande äro avlönade av medel, som anvisats å riksdagen, och sålunda icke kunna betraktas såsom statsanställda i egentlig mening, har riksdagen dock regelbundet haft anledning att sysselsätta sig med denna personals anställnings- och avlöningsförhållanden, nämligen i samband med fattande av beslut om vaktmästarnas pensionering, vilka beslut fattas från fall till fall.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att 1937 års riksdag skulle uttala sig för, att löneroglering för vaktmästarpersonalen vid statens undervisningsväsende genomföres i samband med lönerogleringen för lärarpersonalen vid nämnda undervisningsväsende och på grundval av de för allmänna civilförvaltningen för närvarande tillämpade principerna. De kontanta kostnaderna för läroverksvaktmästarnas avlöning skulle härvid övertagas av statsverket. Efter verkställd detaljutredning skulle senare för riksdagen framläggas förslag angående vaktmästarpersonalens definitiva inplacering i lönegrad och därmed sammanhängande frågor.

Riksdagen, som finner, att den i ämnet förebragta utredningen är ägnad att läggas till grund för bedömande av frågan, huruvida ett principbeslut av den art, som ovan angivits, bör av 1937 års riksdag fattas, har icke velat motsätta sig, att den nu ifrågavarande vaktmästarpersonalen, i den mån så ej skett, erhåller anställning i statens tjänst och löner, reglerade i anslutning till de för allmänna civilförvaltningen för närvarande gällande grunderna.

Vad därefter angår frågan om de med en dylik löneroglering förenade kostnaderna, godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag, att de kontanta kostnaderna för läroverksvaktmästarnas avlöning övertagas av statsverket i vad avser ordinarie och extra ordinarie vaktmästare. Annan vaktmästarpersonal vid de allmänna läroverken bör alltjämt avlönas av ljust- och vedkassornas medel.

I fråga om den myndighet, som skall äga anställa den statsavlönade vaktmästarpersonalen, anser sig riksdagen böra giva uttryck åt den meningen,

att ordinarie och extra ordinarie vaktmästare böra anställas av vederbörande lokalstyrelse respektive styrelse eller, där styrelse av nämnt slag icke finnes, av vederbörande rektor.

Vad angår de här ifrågavarande befattningshavarnas tjänstetitel, anser sig riksdagen böra framhålla, att, i likhet med vad som skett beträffande universiteten, benämningen »vaktmästare» bör i förekommande fall komma till användning i stället för benämningen »expeditionsvakt».

Till de detaljspörsmål av olika slag, som beröras av departementschefen i samband med den förevarande frågan, anser sig riksdagen icke för närvarande böra taga ställning.

II. Vissa organisatoriska förändringar inom det statliga undervisningsväsendet m. m.

1. Upprättande av vissa nya statliga gymnasier.

Den föreliggande frågan om inrättande av nya statliga gymnasier var föremål för prövning jämväl av 1936 års riksdag, som i anledning av i ämnet väckta motioner hos Kungl. Maj:t anhöll om verkställande, under beaktande av vad riksdagen i ämnet anfört, av utredning och framläggande snarast för riksdagen av det förslag i fråga om inrättande av nya statliga gymnasier, vartill utredningen kunde föranleda. Riksdagen ansåg sig icke kunna då uttala sig om i vilken ordning de föreslagna statliga gymnasierna — närmast Motala, Eslöv och Skellefteå — borde komma till stånd, därest, såsom väl möjligt vore, Kungl. Maj:t icke skulle finna lämpligt att på en gång framlägga förslag om inrättande av mer än ett nytt statligt gymnasium. Riksdagen erinrade allenast om några av de skäl, som anförts för den ena eller andra läroanstaltens företräde i detta hänseende, exempelvis de nuvarande kommunala gymnasiernas och de till grund för dem liggande realskolornas stora elevantal, behovet för vederbörande läroverksområden av bättre tillgång till högre skolbildning, behovet av en avlastning av angränsande läroverk och skolkommunernas ekonomiska uppoffringar. I sistnämnda hänseende erinrade riksdagen om det förhållandet, att Eslöv och Motala sedan åtskilliga år tillbaka med ganska blygsamma bidrag av statsmedel uppehållit sina kommunala gymnasier.

Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att statliga gymnasier skulle inrättas i samtliga de nyssnämnda tre städerna och har därvid i likhet med skolöverstyrelsen funnit behovet av ett gymnasium vara störst i Skellefteå och i likhet med statskontoret ansett, att ett statligt gymnasium i denna stad borde i första hand komma i fråga. Departementschefen, som prövat behovet av ett statligt gymnasium vara något större i Eslöv än i Motala, har dock ej funnit anledning att i nämnda hänseende lämna Eslöv företräde framför Motala. Vidare har framhållits, att Eslöv vore beläget inom ett län, som redan bättre än de flesta vore försett med statliga läroverk och gymnasier och att, om med ett ställningstagande till frågan finge anstå några år, staden Hässleholm kunde tänkas komma att konkurrera med Eslöv som lämplig förläggningssort för ett statligt gymnasium.

Riksdagen kan vid bedömandet av den föreliggande frågan icke förbise den av 1936 års riksdag berörda omständigheten, att Eslöv under så många år till stor del med hjälp av egna medel uppehållit sitt kommunala gymnasium. Härtill kommer, att detta gymnasium redovisar ett förhållandevis

stort antal elever. De skäl, som tala mot att i Eslöv inrätta ett statligt gymnasium, hava i varje fall icke synts riksdagen tillräckligt starka för att motivera en avvikelse från Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Riksdagen anser jämväl, att nya statliga gymnasier böra upprättas i Skellefteå och Motala. I likhet med departementschefen anser riksdagen, att statliga gymnasier icke böra nu förläggas till Arvika och Söderhamn.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna organisationen av de nya statliga gymnasierna i Skellefteå, Motala och Eslöv har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen godkänner förslaget, att extra ordinarie lektor vid det kommunala gymnasiet i Eslöv, som kan åberopa särskilt långvarig lektorstjänstgöring, må kunna överflyttas till sådan beställning vid det nya läroverket därstädes, till vilken han kan vara kompetent.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke givit riksdagen anledning till erinran.

2. Provisorisk utvidgning av provårsinstitutionen.

Utredningen ger vid handen, att behov föreligger av en utökning av den nuvarande provårskapaciteten. Såsom i ärendet framhållits, skulle dessa åtgärder, vilka med hänsyn till den pågående utredningen angående utbildning av lärare för hithörande läroanstalter böra erhålla provisorisk karaktär, syfta till att årligen bereda provårsutbildning åt ytterligare ett trettiotal lärarkandidater.

Kungl. Maj:t har i likhet med 1936 års lärarutbildningsakkunniga, statskontoret och flertalet provårsanstalter utgått från att ökningen av provårskapaciteten skulle ernås genom en höjning av antalet lärarkandidater, som samtidigt vid varje provårsläroverk mottagas till utbildning. Enligt det i motionen I: 303 framställda yrkandet skulle provårsinstitutionen i stället, på sätt skolöverstyrelsen ifrågasatt, utvidgas genom inrättande av nya tillfälliga provårskurser vid högre latinläroverket i Göteborg och vid högre allmänna läroverket för flickor i Stockholm.

I likhet med skolöverstyrelsen befarar riksdagen, att en utökning av provårsinstitutionen på sätt Kungl. Maj:t föreslagit skulle kunna äventyra den enhetliga ledning av provårsarbetet, som är av betydelse för lärarutbildningens resultat. Innan den pågående utredningen rörande organisationen av den praktiska lärarutbildningen avslutats och statsmakterna fått tillfälle att bedöma de förslag, i vilka utredningen kan utmytna, bör en viss försiktighet iakttagas vid förändringar inom provårsinstitutionen. Det synes därför lämpligt att för utvidgningen av provårskapaciteten välja sådana former, som ansluta sig till provårets nuvarande organisation. Riksdagen har därför, i anledning av den ovannämnda motionen, funnit sig böra medgiva, att två nya provårsläroverk tillfälligtvis böra inrättas. Riksdagen har intet att erinra mot att de nya provårskurserna förläggas till högre latinläroverket i Göteborg och högre allmänna läroverket för flickor i Stockholm.

Riksdagen godkänner skolöverstyrelsens förslag om att särskilt arvode till lärare vid provårsläroverk må utgå jämväl till ämneslärarinnor vid sådana läroverk. Påpekas må, att Kungl. Maj:ts förutberörda förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende förutsätter, att så skall bliva fallet från och med den 1 januari 1938. Riksdagen behöver fördenskull meddela beslut i ämnet allenast för tiden den 1 juli—den 31 december 1937. Beträffande arvodet för föreläsningar och övningar godkänner riksdagen Kungl. Maj:ts förslag. Riksdagen, som i övrigt ansluter sig till överstyrelsens anslagskalkyler, kommer på grund härav att i annat sammanhang beräkna härav betingad höjning av den i avlöningsstaten för de allmänna läroverken ingående delposten till särskilda arvoden vid provårsläroverk.

3. Rätt för ämneslärarinna vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig viss tjänstgöring m. m.

Mot Kungl. Maj:ts under denna punkt berörda förslag om utsträckning tills vidare till och med utgången av juni 1945 av gällande bestämmelser angående rätt för ämneslärarinna vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt har riksdagen intet att erinra.

4. Begränsning av lärjungeantalet i undervisningsavdelningarna vid de allmänna läroverken.

Det under denna punkt berörda förslaget ansluter sig till de synpunkter, som kommo till uttryck i 1936 års riksdags skrivelse nr 256. Riksdagen delar departementschefens uppfattning om lämpligheten av att etappvis genomföra en länge såsom önskvärd ansedd sänkning av lärjungeantalet i undervisningsavdelningarna och finner goda skäl anförda för förslaget att göra början med realskolans högsta klass.

Riksdagen kommer i annat sammanhang att beräkna avlöningsstaten för de allmänna läroverken med utgångspunkt från det nu föreliggande förslaget. Tillika vill riksdagen meddela, att riksdagen i särskild skrivelse behandlar frågan om sänkning av lärjungemaximum jämväl vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och privatläroverk.

5. Omfattningen av folkskoleseminarieorganisationen under budgetåret 1937/1938.

Den av skolöverstyrelsen verkställda utredningen ger enligt riksdagens mening fog för en temporär vidgning av den ram för folkskoleseminarieorganisationen, som fastställdes av 1936 års riksdag. Då emellertid endast ett år förflutit, sedan riksdagen tog ställning till frågan om seminarieorganisatio-

nens normala omfattning, och erfarenheten ådagalagt lämpligheten av en viss försiktighet vid åtgärder på detta område, anser sig riksdagen icke böra gå längre än Kungl. Maj:t vid sina anslagsberäkningar förutsatt, innebärande intagning av en tvåårig linje utöver dem, som förutsatts skola normalt ingå i seminarieorganisationen. Riksdagen har intet att erinra mot departementschefens och skolöverstyrelsens förslag, att nämnda linje förläggas till Stockholmsseminariet.

6. Omfattningen av småskoleseminarieorganisationen under budgetåret 1937/1938.

Vad av departementschefen under denna punkt ifrågasatts, har icke givit riksdagen anledning till erinran.

7. Biträden åt folkskolinspektörerna.

Det föreliggande förslaget om anvisande av ett belopp av 450 kronor till varje folkskolinspektör, att mot redovisningsskyldighet användas till arvode åt biträde, ligger i linje med vad 1936 års riksdag i ämnet anförde och godkännes av riksdagen. I likhet med Kungl. Maj:t anser riksdagen, att en sådan åtgärd bör förbindas med ett borttagande av den av 1936 års riksdag beviljade, såsom ett provisorium betecknade förhöjningen av den till inspektörerna utgående expensersättningen. Denna expensersättning är principiellt att betrakta som en löneförmån, vilken icke synes böra bibehållas vid det av 1936 års riksdag fastställda beloppet, sedan riksdagen enligt det föregående bifallit förslaget till löne reglering för folkskolinspektörerna. Att låta nämnda ersättning utgå med nuvarande belopp under tiden, intill dess löne regleringen träder i kraft, synes icke vara påkallat.

Ej heller i övrigt har riksdagen något att invända mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

III. Anslagsbehov för budgetåret 1937/1938.

Vad av departementschefen under denna rubrik inledningsvis anförts och föreslagits lämnar riksdagen utan erinran. I det följande har riksdagen vidtagit de ändringar i de av Kungl. Maj:t för senare hälften av nästa budgetår förordade avlöningsstaterna, som betingas av de av riksdagen vidtagna jämkningarna i lönegradsplaceringarna, dock icke i sådana fall, då jämkningarna i anslagshänseende kunna anses vara av underordnad betydelse.

1. Förslagsanslaget till Högre lärarinneseminariet: Avlöningar.

Kungl. Maj:ts förevarande anslagsberäkningar hava ej givit riksdagen anledning till erinran.

2. Förslagsanslaget till Allmänna läroverken: Avlöningar.

I motionen I: 307 har framställts ett yrkande, som visserligen till en del begränsats till att gälla endast folkskoleseminarierna, men som torde böra upptagas till behandling i detta sammanhang. I motionen har hemställts, att anslagen för arvoden åt seminariebibliotekarier och biträden å rektors-expeditionerna vid folkskoleseminarierna måtte för tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 höjas med det belopp, som erfordrades för att bibliotekarier och biträden icke skulle lida löneminskning. Anledningen till detta yrkande är att söka i det förhållandet, att de dyrtidstillägg, som utgå å ifrågavarande arvoden, komma att efter löneregleringens genomförande minskas på grund av övergången från oreglerat till reglerat dyrtidstillägg. Genom motionen avses att bereda befattningshavarna kompensation för denna minskning i dyrtidstillägget genom en motsvarande höjning av arvodesförmånerna. Riksdagen vill fästa uppmärksamheten på att det i motionen berörda förhållandet återverkar på ett flertal arvoden vid de läroanstalter, som beröras av löne-regleringen. Vad särskilt angår de i motionen angivna arvodena, utgå dessa som regel till befattningshavare, vilka komma i åtnjutande av den av riksdagen enligt det föregående beslutade löneregleringen. Även om med hänsyn härtill en viss tvekan kan föreligga rörande behovet av en uppräknig av arvodena på grund av minskningen i dyrtidstilläggen, anser riksdagen, som har svårt att överblicka hela området och bedöma vilka arvoden, som i detta sammanhang böra komma ifråga, att förevarande spörsmål bör komma under närmare omprövning genom Kungl. Maj:ts försorg. Vid denna omprövning torde böra särskilt beaktas sådana arvoden, vilka utgå till befattningshavare, som visserligen ej komma i åtnjutande av löneregleringen, men som äro anställda vid en läroanstalt, som

beröres av densamma. Dessa befattningshavare kunna nämligen genom övergången från oregerat till reglerat dyrtidstillägg komma att få vidkännas en reell löneminskning. Den översyn av ifrågavarande nu utgående arvodesförmåner, som riksdagen alltså förutsätter skola ske, lär kunna verkställas i så god tid, att eventuellt förslag i ämnet kan föreläggas 1938 års riksdag.

Riksdagen, som i övrigt godkänner de av Kungl. Maj:t under denna punkt av statsrådsprotokollet berörda förslagen, har vidtagit de jämkningar i anslagsberäkningarna för nästa budgetår, som betingas av vad riksdagen i det föregående anført.

3. Anslaget till understöd åt vissa kommunala gymnasier.

Mot det under denna punkt framlagda förslaget har riksdagen intet att erinra.

4. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Avlöningar.

Riksdagen godkänner Kungl. Maj:ts föreliggande anslagsberäkningar. Beträffande det i motionen I: 307 framställda förslaget rörande uppräknig av anslagen till arvoden åt seminariebibliotekarier och biträden å rektorsexpeditionerna hänvisas till vad som här ovan anförts.

5. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Omkostnader.

Det av Kungl. Maj:t under denna punkt framlagda förslaget har icke givit riksdagen anledning till erinran.

6. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.

Kungl. Maj:ts i fråga om detta anslag framlagda förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

7. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier: Stipendier.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

8. Reservationsanslag till Folkskoleseminarier: Utrustning.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

9. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Avlöningar.

Riksdagen, som i det föregående godkänt det av departementschefen framlagda förslaget rörande omfattningen av småskoleseminarieorganisationen under nästa budgetår, har intet att erinra mot de under denna punkt av statsrådsprotokollet verkställda anslagsberäkningarna för nästa budgetår.

10. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Omkostnader.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran.

11. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran.

12. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Stipendier.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran.

13. Reservationsanslag till Småskoleseminarier: Utrustning.

Kungl. Maj:ts förslag om anvisande till förevarande ändamål av 7,000 kronor för nästa budgetår har ej givit riksdagen anledning till erinran.

14. Förslagsanslaget till Folkskolinspektionen: Avlöningar.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

15. Förslagsanslaget till Nomadskolor: Avlöningar.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

16. Förslagsanslag till Läroanstalter för blinda: Avlöningar.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran.

17. Förslagsanslaget till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar.

Riksdagen har ingen erinran att framställa mot Kungl. Maj:ts under denna punkt framställda förslag.

18. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Avlöningar.

I de båda likalydande motionerna I: 247 och II: 499 har yrkats, att riksdagen måtte besluta att vid tekniska läroverket i Malmö inrätta en parallellavdelning av första klassen samt att anslå härför erforderliga medel, 7,975 kronor.

Då av motionerna framgår, att det hinder för inrättandet av omförmälda parallellavdelning i Malmö, som av departementschefen ansetts föreligga, numera bortfallit, och då yrkandet syntes riksdagen väl motiverat, anser sig riksdagen böra medgiva, att ifrågavarande parallellavdelning inrättas. Vederbörande anslagsposter i de avlöningsstater, som av Kungl. Maj:t föreslagits skola för nästa budgetår gälla för de tekniska läroverken, skulle på grund härav undergå förhöjning med — vid oförändrade löneförhållanden — i runt tal 7,200 kronor. I det följande vidtager riksdagen av samma anledning en förhöjning av förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Omkostnader med 300 kronor och av reservationsanslaget till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m. med 400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt godkännes av riksdagen i den mån icke annat föranledes av de av riksdagen i det föregående vidtagna jämkningarna.

19. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Omkostnader.

Då riksdagen ovan medgivit upprättandet av ytterligare en parallellavdelning, bör förevarande anslag som nämnts höjas med 300 kronor utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Anslaget, som i övrigt bör beräknas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, skulle alltså för nästa budgetår uppföras med 71,000 kronor.

20. Reservationsanslaget till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.

Kungl. Maj:ts förslag godkännes av riksdagen med den ändring, att anslaget, såsom i det föregående angivits, höjes med ytterligare 400 kronor till 47,600 kronor på grund av att riksdagen medgivit inrättandet av en ny parallellavdelning vid tekniska gymnasiet i Malmö.

21. Förslagsanslaget till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Då de av riksdagen enligt det föregående beslutade ändringarna i Kungl. Maj:ts förslag till löneroglering för befattningshavare vid statens undervisningsväsende icke torde behöva föranleda någon uppräknig av det av Kungl. Maj:t under denna punkt för nästa budgetår beräknade anslagsbeloppet, godkänner riksdagen dessa anslagsberäkningar med den ändringen, att anslaget med hänsyn till ändrade indexförhållanden för nästa budgetår bestämmes till 6,300,000 kronor. Av riksdagen beslutade ändringar i gällande grunder angående dyrtidstillägg skola givetvis äga motsvarande tillämpning å till här ifrågavarande befattningshavare i statens tjänst utgående dyrtidstillägg.

Under återopande av vad i det föregående anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

1. godkänt det vid denna skrivelse fogade förslaget till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende jämte den reglementet bilagda tjänsteförteckningen;

2. beslutat, att lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, läroanstalterna för blinda, vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte och de tekniska läroverken skola äga att under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 uppbära provisoriskt dyrtidstillägg enligt samma grunder, som gälla för andra befattningshavare i statens tjänst;

3. medgivit, att dyrtidstillägg till nämnda lärare må under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 utgå enligt samma grunder, som gälla för statens befattningshavare vid s. k. nyreglerade verk;

4. beslutat, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdeparte-

ment och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1938 äga tillämpning å statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören, å husmoder vid läroanstalterna för blinda ävensom å husmoder och översköterska vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte;

5. bemyndigat Kungl. Maj:t att utfärda de tilläggsbestämmelser och tillämpningsföreskrifter, som kunna erfordras för genomförandet av de ovan nämnda avlöningsbestämmelserna eller eljest stå i samband därmed;

6. medgivit, att ordinarie befattningshavare, som här avses och för vilka ny lönerreglering genomföres från och med januari 1938, må, under förutsättning att de underkasta sig vederbörande avlöningsreglemente, vid ingången av nämnda månad av statsmedel uppbära ett belopp, motsvarande vad de skulle hava uppburit i förskott för samma månad, om de före den 1 januari 1938 gällande avlöningsbestämmelserna då fortfarande ägt giltighet;

7. bemyndigat Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 5 mars 1937 angivits, meddela de bestämmelser i övrigt rörande övergången till det nya avlöningssystemet, som må finnas erforderliga, dock med iakttagande av vad riksdagen i det föregående anfört;

8. förklarat sig icke hava något att erinra mot att vaktmästarpersonalen vid förevarande läroanstalter från och med tidpunkt, som senare bestämmes, inordnas under det för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, gällande avlöningsreglementet;

9. beslutat, att provisorisk avlöningsförbättring må för tiden den 1 juli—den 31 december 1937 utgå till lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna och de tekniska läroverken samt till statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören ävensom under budgetåret 1937/1938 till lärare vid småskoleseminarierna, allt enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1936/1937;

10. medgivit, att arvodesförhöjning för vissa extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk eller folkskoleseminarium må efter nu gällande grunder utgå till och med den 31 december 1937;

11. godkänt följande avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och (i förekommande fall) tjänstgöringspenningar	kronor	69,700
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7,000
c. Fyllnadsarvodet åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	3,000
		<u>79,700</u>

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Grundbelopp:

1) Arvoden åt extra lärare och timlärare	kronor	19,110	
2) Arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i>	»	300	
3) Arvoden åt timlärarinnor vid vissa kurser (parallellkurser), <i>förslagsvis</i>	»	3,000	
4) Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	50	
5) Vissa arvoden till ordinarie lärare m. m.	»	3,575	
			26,035

Anm.: Ur denna post utgår arvode med 500 kronor för år räknat till rektor, lektor och adjunkt.

b. Vikariatsersättningar m. m., *förslagsvis* . . . . . kronor 50 26,085

3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:

a. Tillfällig löneförbättring åt lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	19,350	
b. Tillfällig löneförbättring åt vaktmästare och eldare	»	325	
c. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	6,165	
d. Hyresersättningar och hyresbidrag	»	10,125	35,965
			<u>Summa kronor 141,750</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Termins- och inskrivningsavgifter . . . . . kronor 11,650
 Nettoutgift kronor 130,100;

12. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för högre lärarinneseminarier, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

13. godkänt följande avlöningsstat för högre lärarinneseminarier, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	161,200	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Grundbelopp	kronor	3,765	
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	50	3,815

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	25,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	1,500	26,500
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Provisoriskt dyrortstillägg, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,710	
b. Tillfällig löneförbättring åt vaktmästare och eldare	»	325	14,035
			<hr/> Summa kronor 205,550

Särskilda uppbördsmedel:

Termins- och inskrivningsavgifter	kronor	11,650
		<hr/> Nettoutgift kronor 193,900;

14. till *Högre lärarinneseminariet*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 324,000 kronor;

15. medgivit, att det må ankomma på Kungl. Maj:ts avgörande, huruvida inbyggd praktisk realskollinje må, i huvudsaklig överensstämmelse med hittills tillämpade grunder, anordnas vid allmänt läroverk eller kommunal mellanskola;

16. beslutat, att samrealskolorna i Eslöv, Motala och Skellefteå skola från och med budgetåret 1937/1938 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, successivt ombildas till högre samläroverk med i Eslöv treårigt latin- och realgymnasium, i Motala fyraårigt latin- och realgymnasium samt i Skellefteå fyraårigt latin- och treårigt realgymnasium, allt under förutsättning, ej mindre att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning, än även, i fråga om Skellefteå, att staden förbinder sig att bevilja ett engångsanslag av 5,000 kronor till bestridande av kostnaderna för komplettering av undervisningsmaterielen och utvidgning av biblioteket;

17. med avslag å Kungl. Maj:ts förslag rörande provisorisk utvidgning av provärsinstitutionen beslutat, att sådan utvidgning skall ske genom upprättande av två tillfälliga provårskurser, den ena vid högre latinläroverket i Göteborg och den andra vid högre allmänna läroverket för flickor i Stockholm, ävensom medgivit, att å ämneslärarinna vid provårsläroverk må under tiden den 1 juli—den 31 december 1937 tillämpas bestämmelserna i I. A. 5) och I. A. 10) kungörelsen den 2 juni 1933 (nr 251) angående löne- och pensionsreglering för lärarpersonalen vid de allmänna läroverken;

18. medgivit, att gällande bestämmelser angående rätt för ämneslärarinna vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt må, i huvudsaklig överensstämmelse med vad

skolöverstyrelsen i en i berörda statsrådsprotokoll omfördäld skrivelse av den 31 augusti 1936 föreslagit, utsträckas att gälla tills vidare till och med utgången av juni 1945;

19. beslutat, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 — utöver de lärartjänster, som jämlikt beslut av 1935 års riksdag skola från och med sagda dag inrättas — inrättas ytterligare 10 lektorstjänster och 4 adjunktstjänster;

20. beslutat, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 inrättas 1 teckningslärartjänst och 5 tjänster såsom lärarinnor i kvinnligt handarbete;

21. beslutat, att till tjänster vid högre allmänna läroverk skola från och med den 1 juli 1937 ombildas följande lärartjänster vid realskolor, nämligen 3 rektorstjänster, 2 teckningslärartjänster, 1 musiklärartjänst och 2 gymnastiklärartjänster;

22. godkänt följande avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och (i förekommande fall) tjänstgöringspenningar	kronor	4,950,000	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	730,000	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	45,000	5,725,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt extra ämneslärare	kronor	602,500	
b. Arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i>	»	2,500	
c. Arvoden åt lärare i manlig slöjd	»	22,000	
d. Arvoden åt lärarinnor i hushållsgöromål	»	8,000	
e. Extra arvoden åt lärare i övningsämnen	»	334,800	
f. Arvoden åt lärare vid inbyggda praktiska realskollinjer, <i>förslagsvis</i>	»	11,500	
g. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	4,000	
h. Arvoden åt skolläkare, <i>förslagsvis</i>	»	50,500	
i. Arvoden åt tillsyningslärare, kvinnliga sakkunniga och första lärarinnor	»	20,925	
j. Särskilda arvoden vid provårsläroverk	»	63,000	1,119,725
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Arvoden åt bibliotekarier	kronor	31,900	
b. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	»	32,150	64,050

4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:

a. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	kronor	1,095,000	
b. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	225,075	
c. Personliga lönetillägg åt vissa ordinarie övningsslärare, <i>förslagsvis</i>	»	2,000	
d. Vissa ersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	150	1,322,225
			<u>Summa kronor 8,231,000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Bidrag från Stockholms stad	kronor	7,500	
			<u>Nettoutgift kronor 8,223,500;</u>

23. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

24. bemyndigat Kungl. Maj:t att — utan hinder av sagda personalförteckning — tills vidare under budgetåret 1937/1938, då för realskolestadiet avsedd ordinarie ämneslärarbefattning vid samläroverk skall tillsättas, besluta, huruvida befattningen skall kungöras ledig såsom adjunktsbefattning eller ämneslärarinnebefattning;

25. godkänt följande avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> kronor	10,000,000	
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	135,000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt kvinnliga sakkunniga	kronor	525
b. Arvoden åt tillsynslärare	»	15,000
c. Personliga tilläggsarvoden åt 5 första lärarinnor	»	1,250
d. Arvoden åt skolläkare, <i>förslagsvis</i>	»	50,500
e. Arvoden åt bibliotekarier	»	31,900
f. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	»	32,150
g. Särskilda arvoden vid provårsläroverk, <i>förslagsvis</i>	»	63,000
		<u>194,325</u>
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i> kronor	1,313,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	130,000
		<u>1,443,000</u>

5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	95,175
	<u>Summa kronor</u>	<u>11,867,500</u>

Särskilda uppbördsmedel:

1. Bidrag från Stockholms stad	kronor	7,500
2. Ersättningar från skolkommuner, som icke tillhandahålla lärare tjänstebostad »		118,000
3. Avkastning av donationer från kronan m. m.	»	18,800
	<u>kronor</u>	<u>144,300</u>
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>11,723,200;</u>

26. till *Allmänna läroverken: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 19,946,700 kronor;

27. till *Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett anslag av 21,400 kronor;

28. godkänt följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	477,500	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	100,000	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	17,500	595,000
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:			
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	9,150	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,400	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	200	11,750
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden till extralärare och timlärare	kronor	47,650	
b. Arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i>	»	400	
c. Understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	500	
d. Arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun	»	1,200	
e. Arvoden för undervisning i hushållsgöromål »		675	
f. Lönetillägg till teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad	»	2,100	
g. Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier	»	2,400	

h. Särskilda arvoden vid provårsseminarier . . .	kronor	9,600	
i. Tilläggsarvoden till lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	»	2,100	66,625
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Arvoden till seminarieläkare	kronor	7,500	
b. Arvoden till seminariebibliotekarier	»	4,000	
c. Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner	»	2,850	14,350
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Hyresersättning till rektorer vid vissa seminarier	kronor	7,250	
b. Hyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteborg och Stockholm, <i>förslagsvis</i>	»	8,300	
c. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	105,325	
d. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	17,000	
e. Personliga lönetillägg till vissa ordinarie övning lärare, <i>förslagsvis</i>	»	4,500	142,375
	Summa kronor	830,100;	

29. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938, dock med iakttagande av den av riksdagen beslutade ändrade lydelsen av ovannämnda tjänsteförteckning;

30. godkänt följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	950,000
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	52,000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt seminarieläkare	kronor	7,500
b. Arvoden åt seminariebibliotekarier	»	4,000
c. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	»	2,850
d. Särskilda arvoden vid provårsseminarier, <i>förslagsvis</i>	»	9,600
e. Tilläggsarvoden åt lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	»	2,100
f. Tilläggsarvoden åt teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad	»	2,100
		28,150

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 42,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 6,000	48,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,750	
	<u>Summa kronor</u> 1,079,900;	

31. till *Folkskoleseminarier*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,910,000 kronor;

32. till *Folkskoleseminarier*: *Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 273,900 kronor;

33. till *Folkskoleseminarier*: *Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 75,500 kronor;

34. till *Folkskoleseminarier*: *Stipendier* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 109,000 kronor;

35. till *Folkskoleseminarier*: *Utrustning* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 15,000 kronor;

36. godkänt följande avlöningsstat för småskoleseminarierna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor 131,200	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 24,000	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	» 7,000	162,200
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor 30,400	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 7,000	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	» 800	38,200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden till extra lärare under tjänstledighet på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	kronor 600	
b. Arvoden till timlärare	» 26,500	
c. Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel	» 600	
d. Arvode till ett biträde för matlagningen vid seminariet i Lycksele	» 900	28,600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Arvoden till seminarieläkare	kronor 3,150	
b. Arvoden till seminariebibliotekarier	» 1,950	
c. Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner	» 1,000	6,100
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		

a. Hyresersättning till rektor vid seminariet i Skara	kronor	2,000	
b. Särskilda lönetillägg till lärare vid vissa seminarier	»	2,600	
c. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	36,000	
d. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	3,000	43,600

Summa förslagsanslag kronor 278,700;

37. till *Småskoleseminarier: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 278,700 kronor;

38. till *Småskoleseminarier: Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 66,200 kronor;

39. till *Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 12,000 kronor;

40. till *Småskoleseminarier: Stipendier* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 18,000 kronor;

41. till *Småskoleseminarier: Utrustning* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 7,000 kronor;

42. beslutat, att från och med den 1 juli 1937 för expenser skall utgå ej mindre till ordinarie och av Kungl. Maj:t förordnad folkskolinspektör ävensom till å ledig befattning vikarierande folkskolinspektör ersättning med 500 kronor för år, dock att folkskolinspektör, som är tjänstledig, skall av honom tillkommande expensersättning till sin vikarie avstå 200 kronor för år, såvida icke Kungl. Maj:t i särskilt fall bestämmer, att han skall avstå högre belopp, än även till vikarie för folkskolinspektör, som åtnjuter semester, ersättning med ett belopp, beräknat efter 200 kronor för år;

43. godkänt följande avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och (i förekommande fall) ortstillägg till 52 inspektörer, <i>förslagsvis</i>	kronor	93,450	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	13,000	
c. Tjänstgöringspenningar till 52 inspektörer	»	46,800	
d. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	15,000	168,250
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal			11,700
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Expensersättning, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,650	
b. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	25,800	
c. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	4,000	43,450

Summa kronor 223,400;

44. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för folkskolinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

45. godkänt följande avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> . .	kronor 265,500
2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	» 750
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 11,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 14,950
	<hr/>
	Summa kronor 292,900;

46. till *Folkskolinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 516,300 kronor;

47. godkänt följande avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till tjänsteman å ordinarie stat:	
a. Lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg	kronor 2,900
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 500
c. Fyllnadsarvode åt vikarie, <i>förslagsvis</i>	» 500
	<hr/>
	3,900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t . .	6,830
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 49,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 13,150
	<hr/>
	62,350
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 14,420
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 87,500;

48. till *Nomadskolor*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 87,500 kronor;

49. godkänt följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:	
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor 46,700
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 6,850
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	» 350
	<hr/>
	53,900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2,100

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	3,750
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	100
		3,850
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		9,950
	Summa kronor	69,800;

50. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

51. godkänt följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> . .	kronor	103,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	1,780
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	4,600
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	400
		5,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	3,520
	Summa kronor	113,700;

52. till *Läroanstalter för blinda: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 183,500 kronor;

53. beslutat, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås samt elektrotekniska fackskolan i Västerås skola under budgetåret 1937/1938 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1936/1937;

ävensom förklarar, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1937/1938 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1936/1937 beslutat;

54. godkänt följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	18,225
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,725
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	150
		21,100

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* . . . . . kronor 2,900
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:
- a. Tillfällig löneförbättring, *förslagsvis* . . . . . kronor 3,300
- b. Tillfälligt lönetillägg, *förslagsvis* . . . . . » 500 » 3,800
- Summa kronor 27,800;

55. godkänt följande personalförteckning för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	Lönegrad.
1 rektor, lön enligt 6 § 1 mom. avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende	—	—
4 lärarinnor i kunskapsämne		L 20
4 lärarinnor i slöjd		L 15
1 husmoder		B 8
1 översköterska		B 7;

56. godkänt följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till lärare, husmoder och översköterska, *förslagsvis* . . . . . kronor 31,900
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat:
- a. Lön och tjänstgöringspenningar . . . . . kronor 2,325

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 maskinist	550	325	875
1 vaktmästare	450	275	725
1 vaktmästare	450	275	725
<i>Anm.:</i> För maskinist och vaktmästare kan lönen efter 3 år höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.			
Summa kronor	—	—	2,325

- b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . . . kronor 600
 c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* . . . . . » 75 3,000
3. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat:
 a. Lön och tjänstgöringspenningar . . . . . kronor 900

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 kvinnligt skrivbiträde, tillika räkenskapsförare . . .	650	250	900
<i>Anm.:</i> Härtill kunna komma tre ålderstillägg, vart och ett å 200 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring. Av varje ålderstillägg skola 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.			
Summa kronor	—	—	900

- b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . . . kronor 200
 c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* . . . . . » 50 1,150
4. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t . kronor 650
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
 a. Grundavlöningar m. m., *förslagsvis* . . . . . kronor 4,000
 b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* . . . . . » 600 4,600
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* . . . . . kronor 500
- Summa kronor 41,800;

57. till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 69,600 kronor;

58. beslutat, att vid de nu befintliga tekniska läroverken skall från och med den 1 juli 1937 inrättas ytterligare en lektorstjänst;

59. godkänt följande avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:
 a. Lön och tjänstgöringspenningar . . . . . kronor 148,950
 b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . . . » 17,500
 c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* . . . . . » 4,000 170,450

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt extralärare	kronor	78,600	
b. Arvoden åt vaktmästare m. fl.	»	1,925	
c. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	<u>500</u>	81,025
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Övningar i lantmäteri	kronor	1,075	
b. Föredrag om arbetarskydd och hygien	»	950	
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorerna	»	2,650	
d. Arvoden åt skolläkare	»	1,705	
e. Arvoden åt bibliotekarier	»	1,420	
f. Arvoden åt biträden vid laborationer	»	<u>1,000</u>	8,800
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Tillfällig löneförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	35,000	
b. Provisorisk avlöningsförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	»	6,825	
c. Tillfälligt lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	»	<u>2,000</u>	43,825
			<u>Summa kronor 304,100;</u>

60. godkänt den av departementschefen förordade personalförteckningen för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938;

61. godkänt följande avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	258,000	
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	9,600	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1,500	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	<u>500</u>	11,600
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt skolläkare	kronor	1,705	
b. Arvoden åt bibliotekarier	»	1,420	
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorer	»	2,650	
d. Arvoden åt vaktmästare m. fl.	»	<u>1,925</u>	7,700

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i> . . .	kronor 104,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	3,000 kronor 107,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	2,000
	<u>Summa kronor 386,300;</u>

62. till *Tekniska läroverk: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 690,400 kronor;

63. till *Tekniska läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 71,000 kronor;

64. till *Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *reservationsanslag* av 47,600 kronor;

65. till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1937/1938 anvisat ett *förslagsanslag* av 6,300,000 kronor;

66. beslutat hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa uppskattning av avkastningen av sådana, icke från kronan härrörande donationer till lärare vid allmänt läroverk, med vilka jämlikt 3 § 2 mom. avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende följer skyldighet för vederbörande tjänst innehavare att vidkännas minskning i avlöning från statsverket;

67. dels medgivit, att — utan hinder av vad i 29 § nämnda avlöningsreglemente föreskrives — envar av tre lektorer vid tekniska läroverket i Malmö må under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 fortfarande åtnjuta det årliga hyresbidrag å 1,000 kronor, som Malmö stad åtagit sig att till dem utbetala, på grund av att de jämlikt 55 § 2 mom. stadgan för tekniska fackskolor och tekniska gymnasier av skolöverstyrelsen förordnats att biträda rektor vid ledningen och övervakandet av undervisningen,

dels ock beslutat hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida för tiden efter den 1 juli 1938 behov kan anses föreligga av särskild gottgörelse åt berörda tre lektorer vid tekniska läroverket i Malmö utöver den dem enligt 55 § 2 mom. nyssberörda stadga tillförsäkrade förmånen av lämplig minskning i undervisningsskyldigheten.

Stockholm den 15 juni 1937.

Med undersåtlig vördnad.

Förslag

till

avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende.

1 kap. Allmänna bestämmelser.

1 §.

Detta reglemente äger tillämpning å ordinarie lärare vid de läroanstalter, vilka finnas upptagna å den såsom bilaga vid reglementet fogade tjänsteförteckningen.

2 §.

1 mom. De i 2 kap. avsedda befattningarna tillsätts genom förordnande på viss tid.

2 mom. Övriga ordinarie befattningar tillsätts, i enlighet med därför gällande föreskrifter, antingen genom fullmakt eller genom konstitutorial.

3 mom. Antalet ordinarie befattningar fastställs av Kungl. Maj:t och riksdagen, dock med det undantag som anges i 5 § 3 mom.

3 §.

1 mom. Lärare äger åtnjuta *avlöning* enligt i detta reglemente givna föreskrifter och under de i detsamma stadgade villkoren ävensom i enlighet med de särskilda föreskrifter, som kunna varda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade.

2 mom. Innehavare av sådan befattning vid de allmänna läroverken, med vilken rätt till särskilda förmåner är förenad, skall vara underkastad såväl minskning i avlöning från statsverket till belopp, motsvarande de i avlöningen ingående särskilda förmånerna, efter uppskattning i behörig ordning, som ock vad i laga ordning kan varda stadgat rörande upphörande eller ändring av nämnda särskilda förmåner; dock att vad genom donation av enskild tillförsäkrats innehavare av viss tjänst, i syfte att bereda denne särskild förmån utöver honom eljest tillkommande avlöning, skall oavkortat komma tjänst innehavaren till godo.

3 mom. Avlöning utgår, där ej annorlunda i reglementet stadgas, från och med den dag tjänsten tillträdtes till och med den dag läraren avgår på grund av avsked, entledigande eller dödsfall.

4 mom. Utbetalning av avlöning sker månadsvis i efterskott, så framt icke Kungl. Maj:t beträffande viss ersättning annorlunda stadgat.

5 mom. Angående lärares skyldighet att avgå från tjänsten samt rätt till pension är särskilt stadgat.

4 §.

1 mom. Med ordinarie lärarbefattning må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat, ej heller, utan att sådant medgivits genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, å kommuns stat; dock att med ordinarie befatt-

ning såsom lärare i övningsämne vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium eller småskoleseminarium samt såsom lärare i musik eller gymnastik vid institutet och förskolan för blinda må kunna förenas annan tjänst, därest vederbörande centrala myndighet på därom gjord framställning prövar sådan förening kunna utan olägenhet för undervisningen äga rum.

2 mom. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej vederbörande centrala myndighet, efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för utövandet av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

3 mom. Lärare må ej åtaga sig undervisning i annan läroanstalt, så framt ej, vad angår rektor, vederbörande centrala myndighet eller, vad angår annan lärare, vederbörande rektor, efter av nämnda myndighet givna riktlinjer, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande undervisning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen å den ordinarie befattningen finner uppdraget kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

2 kap. Ordinarie lärare, som tillsätts genom förordnande.

5 §.

1 mom. Befattning såsom rektor vid läroanstalt, å vilken detta reglemente äger tillämpning, tillsättes genom förordnande på viss tid.

2 mom. Lärare, som förordnats att uppehålla rektorsbefattning men vilkens förordnande upphör, övergår till sin innehavande ordinarie lärarbefattning.

3 mom. Där så erfordras, äger Kungl. Maj:t besluta av stadgandet i 2 mom. betingad tillfällig ökning av antalet ordinarie lärarbefattningar.

6 §.

1 mom. För innehavare av rektorsbefattning utgår lön, för år räknat, med nedan angivna belopp:

Läroanstalt	O r t s g r u p p						
	A	B	C	D	E	F	G
	K r o n o r						
Högre lärarinneseminariet .	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380	13,620	13,860
Högre allmänt läroverk:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Realskola:							
grupp I	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940
grupp II	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
grupp III	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980

Läroanstalt	O r t s g r u p p						
	A	B	C	D	E	F	G
	K r o n o r						
Folkskoleseminarium:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Småskoleseminarium:							
grupp I	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940
grupp II	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
grupp III	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
Institutet och förskolan för blinda	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Hantverksskola för blinda .	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
Vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte . .	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
Tekniskt läroverk:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
grupp IV	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

2 mom. Skulle läroanstalt komma att nedflyttas från högre till lägre avlöningsgrupp vid annan tidpunkt än den, då förnyat förordnande å vederbörande rektorsbefattning skall äga rum, äger den, som vid tiden för nedflyttningen är förordnad som rektor, att så länge det honom meddelade förordnandet varar uppbära förutvarande lön.

7 §.

1 mom. I detta kapitel avsedd lärare må årligen å tid, som prövas lämplig med hänsyn till göromålets behöriga gång, av vederbörande centrala myndighet tilldelas *semester* under 45 dagar.

2 mom. I fråga om ersättning till vikarie för sådan lärare bestämmer Kungl. Maj:t.

3 mom. I övrigt skola för lärare, som avses i detta kapitel, bestämmelserna i 13—20 samt 22—30 §§ i 3 kapitlet av detta avlöningsreglemente i tillämpliga delar lända till efter rättelse; dock att i fråga om beloppen av de löneavdrag, som rektor har att vidkännas vid tjänstledighet, skall gälla vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende bestämmer.

4 mom. I fråga om särskilt arvode till rektor vid institutet och förskolan för blinda för handhavande av lärarutbildning ävensom till rektor vid hantverksskola för blinda för förestående av materialdepå bestämmer Kungl. Maj:t.

5 mom. Rektorsbefattningarna vid de läroanstalter, å vilka detta reglemente äger tillämpning, skola anses tillhöra följande lönegrader, nämligen: befattningarna vid högre lärarinneseminariet, de högre allmänna läroverken, folkskole-

seminarierna, institutet och förskolan för blinda samt de tekniska läroverken 30 lönegraden; befattningarna vid realskolorna, småskoleseminarierna och vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte 27 lönegraden samt befattningarna vid hantverksskolorna för blinda 25 lönegraden.

3 kap. Ordinarie lärare, som tillsättas genom fullmakt eller konstitutorial.

8 §.

1 mom. För befattning, som i detta kap. avses, utgår lön enligt den i 9 § införda löneplanen, vilken för varje lönegrad upptager vissa löneklasser med särskilda, för olika ortsgrupper fastställda lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare, som i 10 § 2 mom. omförmäles.

I den till reglementet hörande tjänsteförteckningen anges, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där lärarna äro stationerade, å de uti löneplanen upptagna ortsgrupperna fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Den löneklass inom lönegraden, enligt vilken lärarens lön skall utgå, fastställas i enlighet med föreskrifterna i 10—13 §§, och bestämmas lönebeloppet inom löneklassen efter den ortsgrupp, till vilken lärarens stationeringsort blivit hänförd.

Innehar lärare i övningsämne med stöd av bestämmelsen i 4 § 1 mom. ordinarie tjänst å mer än en ort, bestämmer Kungl. Maj:t, vilken av tjänstgöringsorterna som skall anses såsom lärarens stationeringsort.

2 mom. Till lärare i teckning, musik, gymnastik med lek och idrott, slöjd eller hushållsgöromål, med undantag dels av lärarinna i hushållsgöromål, som vid statens skolköksseminarium och hushållsskola förordnats till biträdande föreståndarinna eller som vid småskoleseminarium tjänstgör såsom skolköksföreståndarinna, dels ock av lärarinna i hushållsgöromål vid läroanstalt för blinda och i slöjd vid vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte, utgår lön med det för vederbörande löneklass gällande beloppet vid en tjänstgöring av 30 veckotimmar. För varje veckotimme, som över- eller understiger 30, sker tillägg respektive avdrag å årslönen med tre procent; skolandet härvid iakttagas, dels att avdrag å årslönen icke må göras för mer än 21 veckotimmar i fråga om lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott samt för mer än 24 veckotimmar i fråga om lärarinna i kvinnlig slöjd, dels ock att det efter tillägg respektive avdrag uppkomna talet skall, därest det icke är i helt krontal jämnt delbart med tre, jämkas till närmast högre sålunda delbara krontal.

För lärare i gymnastik med lek och idrott vid högre lärarinneseminariet eller allmänt läroverk skall vid bestämmandet av det antal veckotimmar, för vilket lön enligt stadgandena i första stycket skall beräknas, antalet tjänstgöringstimmar ökas med en, om det utgör högst 12, med två, om det utgör lägst 13 och högst 20, samt med tre, om det utgör mer än 20; dock att i fråga om högre lärarinneseminariet hänsyn härvid må tagas allenast till tjänstgöring, som fullgöres i realskolan eller flickskolan.

Lärare i övningsämne, som innehar ordinarie tjänst i samma lönegrad vid mer än en staten tillhörig läroanstalt, må icke på grund av bestämmelserna i första och andra styckena uppbära högre sammanlagd årslön, än han skulle hava uppburit, om han haft tjänstgöring av samma omfattning vid allenast en läroanstalt. Närmare bestämmelser för tillämpning av detta stadgande meddelas av Kungl. Maj:t.

3 mom. Förutom lön kunna utgå kallortstillägg enligt stadgandena i 14 § samt de särskilda förmåner och ersättningar, som omförmälas i 25—28 §§.

9 §.

Löneplan (L).

Lönegrad		Löne- klass nr	O r t s g r u p p						
nr	omfattar löne- klasserna nr		A	B	C	D	E	F	G
Årslön, kronor									
1	1—5	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
2	2—6	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
3	3—7	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
4	4—8	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
5	5—9	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
6	6—10	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
7	7—11	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
8	8—12	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
9	9—13	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
10	10—14	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
11	11—15	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
12	12—16	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
13	13—17	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
14	14—18	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
15	15—19	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
16	16—20	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
17	17—21	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
18	18—22	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
19	19—23	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
20	20—23	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
21	21—24	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
22	22—25	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
23	23—26	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
24	24—27	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
25	25—28	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
26	26—29	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
27	27—30	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
28	28—31	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
29	29—32	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
30	30—33	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
—	—	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
—	—	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
—	—	33	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

10 §.

1 mom. Vid tillträddandet av ordinarie befattning erhåller lärare, vare sig han förut innehade sådan befattning eller ej, lön enligt lägsta löneklassen för den lönegrad, till vilken tjänsten hör, där ej föreskrifterna i 11, 12 eller 13 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

2 mom. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas lärare till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess den för lönegraden fastställda högsta löneklassen uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 11—13 §§.

Kvinnlig lärare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.

3 mom. Uppflyttning till högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet näst efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tjänstetiden i den lägre löneklassen tilländagått.

I övrigt gäller såsom villkor för lärares uppflyttning till högre löneklass:

a) att han under minst fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för vinnande av uppflyttning, skall hava bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag; dock att härvid icke skall föras honom till last den tid, han åtnjutit ferier, semester eller annan ledighet med oavkortad lön eller ledighet för fullgörande av honom åliggande militär tjänstgöring, och ej heller den tid, varunder till följd av smittsam sjukdom undervisningen vid läroanstalten varit inställd;

b) att uppskov med uppflyttningen icke prövats böra äga rum med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid läraren tillhört den lägre löneklassen; dock att härvid viss i tjänsten begången förseelse, för vilken läraren särskilt bestraffats, icke i och för sig må räknas honom till last, utan hänsyn därtill tagas, endast då förseelsen kan sägas karakterisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att läraren icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han, enligt vad därom särskilt är stadgat, skall vara skyldig att avgå från tjänsten.

Beslut om uppskov av anledning, som i punkten b) sägs, må icke fattas utan att läraren lämnats tillfälle att förklara sig, och skall sådant beslut avse viss tid, minst ett halvt och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

4 mom. Har lärare, med tillämpning av föreskriften i 3 mom. b), först efter viss tids uppskov blivit uppflyttad till högre löneklass, må vederbörande centrala myndighet sedermera, om hans fortsatta tjänstgöring anses böra förändra därtill, kunna förordna, att han för uppflyttning till högre löneklass skall äga såsom tjänstetid tillgodoräkna sig jämväl den tid, uppskovet varat.

11 §.

1 mom. Om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning.

Vid tillämpning av stadgandet i föregående stycke må sådant avbrott i anställningen, som föranletts av genomgående av provår eller av tjänstgöring vid under skolöverstyrelsens inseende ställd läroanstalt, så ock avbrott i anställningen intill högst ett år, varunder lärare avlagt sådan licentiatexamen eller sådant disputationsprov, som är av betydelse för kompetens såsom lärare, icke utesluta rätt för läraren att för löneklassplacering tillgodoräkna anställningstid före avbrottet.

2 mom. För enahanda ändamål, som avses i 1 mom. första stycket, och under iakttagande i tillämpliga delar av där stadgade grunder må:

a) adjunkt vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk eller småskoleseminarium ävensom ämneslärarinna vid högre lärarinneseminariet eller allmänt läroverk tillgodoräknas den tid, varunder sådan lärare tjänstgjort såsom ordinarie ämneslärare vid kommunal flickskola eller kommunal mellanskola;

b) övningsskollärare vid högre lärarinneseminariet, folkskoleseminarium eller småskoleseminarium samt lärare i kunskapsämne vid läroanstalt för blindas eller vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte tillgodoräknas den tid, varunder sådan lärare tjänstgjort såsom ordinarie lärare vid landstingsseminarium eller folkskola eller såsom ordinarie ämneslärare vid kommunal flickskola, kommunal mellanskola eller högre folkskola; samt

c) lärarinna i kunskapsämne vid vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte därjämte tillgodoräknas den tid, varunder hon tjänstgjort såsom lärarinna vid sinnesslöanstalt.

I övrigt må för enahanda ändamål lärare, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas den tid, varunder han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det arbete, han har att utföra å befattningen.

3 mom. Vid sådant tillgodoräknande, varom i denna paragraf sägs, tages icke hänsyn till del av kalenderkvartal.

12 §.

1 mom. Därest lärare vid befordran till tjänst inom högre lönegrad åtnjöt eller från tiden för den högre tjänstens tillträädande skulle i den lägre tjänsten hava kommit i åtnjutande av lön enligt sådan löneklass, som är gällande jämväl för den högre lönegraden, skall han vara berättigad att omedelbart erhålla lön enligt närmast högre löneklass.

Lärare, som före tillträädandet av högre tjänst åtnjöt lön enligt löneklass, som är närmast lägre än den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 10 § 1 mom. bör vid befordran hänföras, äger att, för omedelbar eller framtida uppflyttning till högre löneklass i den nya tjänsten, räkna sig till godo den tid intill tre år, varunder han tillhört eller beräknats hava tillhört berörda lägre löneklass.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande lärare, som vid befordran till tjänst vid någon av ifrågavarande läroanstalter innehade ordinarie befattning inom annat område av statsförvaltningen, för vilket löne-reglering genomförts efter samma grunder, som tillämpats i detta reglemente.

Vid lärares befordran till tjänst inom högre lönegrad må, i den mån så prövas skäligt, för bestämmandet av hans begynnelselön i den nya tjänsten och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass kunna tillgodoräknas

honom den tid utöver tre år, varunder han såsom ordinarie lärare inom de närmaste nio åren före befordringen på förordnande eller å extra stat uppehållit befattning, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den befattning, han vid befordringen tillträder. Härvid må dock icke tillgodoräknas förordnande eller annan tjänstgöring av kortare varaktighet än sex månader i ett sammanhang. Vid sådant tillgodoräknande skall en termin anses vara lika med sex månader.

För det ändamål, som i föregående stycke avses, och under iakttagande i tillämpliga delar av där stadgade grunder må Kungl. Maj:t, efter prövning i varje särskilt fall, kunna tillgodoräkna lärare jämväl tid, varunder denne eljest i statens tjänst utfört arbete, som i avseende å art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det, han har att i den erhållna tjänsten utföra.

2 mom. Lärare, som efter egen ansökan flyttas till annan tjänst inom samma lönegrad eller från tjänst inom högre till tjänst inom lägre lönegrad, äger bibehålla den placering i löneklass, han före tillträdet av den nya tjänsten innehade; dock må lönen icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den nya tjänsten fastställda.

13 §.

1 mom. Lärare skall vara underkastad de föreskrifter, som äro eller varda meddelade i gällande stadga eller reglemente.

2 mom. Lärare skall vidare, därest vid en möjligen inträdande förändrad organisation av den gren av undervisningsväsendet han tillhör vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden kan varda stadgad, vara pliktig att, med bibehållande av den lönegrad han innehar, efter nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromålen.

Jämväl i övrigt skall lärare, med bibehållande av den lönegrad han innehar, vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som kan bliva honom i behörig ordning ålagd.

3 mom. Därjämte skall lärare, därest vid en möjligen inträdande förändrad organisation av den gren av undervisningsväsendet han tillhör hans tjänstgöring anses böra förläggas till annan jämförlig gren av undervisningsväsendet ävensom eljest, då Kungl. Maj:t med hänsyn till undervisningsväsendets behov prövar sådant nödigt, vara pliktig att låta sig förflyttas från den befattning han innehar till annan befattning inom undervisningsväsendet, jämväl med förändring av stationeringsorten.

4 mom. Varder lärare utan något sitt förvållande sålunda förflyttad till tjänst inom lägre lönegrad, skall han likväl åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde.

Har förflyttning till tjänst inom lägre lönegrad däremot föranletts av något lärarens förfarande i tjänsten, skall lön till honom utgå enligt de för den lägre tjänsten stadgade grunderna, dock med iakttagande att, om läraren i den högre befattningen åtnjöt lön enligt högre löneklass, än som finnes fastställd för den lägre tjänsten, han skall bibehållas vid den löneklass, han före förflyttningen tillhörde.

5 mom. Nedflyttas befattning till lägre lönegrad, äger den, som då innehar tjänsten, uppbära lön i den lönegrad, befattningen förut tillhörde, intill dess han avgår från befattningen i fråga.

14 §.

Till lärare, som är bosatt å sådan ort inom de norra delarna av landet, där vistelsen på grund av klimatiska och fysiologiska förhållanden kan, fränsett ökade levnadskostnader, anses medföra avsevärda olägenheter, utgår *kallortstillägg* med nedanstående för sex olika *kallortsklasser* bestämda belopp för år räknat, nämligen:

för kallortsklass	I	60 kronor
»	II	120 »
»	III	195 »
»	IV	300 »
»	V	450 »
»	VI	600 »

För lärare i övningsämne, vilkens lön reducerats med stöd av föreskrifterna i 8 § 2 mom., skall kallortstillägget undergå motsvarande reduktion, som tillämpats i fråga om lönen.

Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma de orter, där kallortstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning å nämnda sex kallortsklasser.

15 §.

1 mom. Lärare äger uppbära oavkortad lön jämte kallortstillägg icke blott för den tid, han tjänstgjort å egen eller annan befattning inom det undervisningsområde han tillhör, utan även för den tid, under vilken han enligt bestämmelserna i 21 § åtnjutit ferier eller semester, eller vilken han, efter i varje särskilt fall av Kungl. Maj:t lämnat medgivande, använt för att utom sin tjänstgöringsort göra iakttagelser eller idka studier, som på ett påtagligt sätt kunna tjäna undervisningsväsendets intressen.

2 mom. Lärare äger åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg för tid, under vilken undervisningen vid den läroanstalt, vid vilken han är anställd, blivit till följd av smittsam sjukdom inställd och han av sådan anledning hindrats tjänstgöra. Därest undervisningen av nu nämnd anledning blivit inställd och läsåret på grund därav förlänges, skall av sådan anledning ingen särskild ersättning utgå.

16 §.

1 mom. Därest lärare, som äger rätt till ferier, av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, är hindrad att tjänstgöra, skall han, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, med bibehållande i förekommande fall av kallortstillägg, å lönen vidkännas ett *tjänstledighetsavdrag* till belopp för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell.

Lärare, som har rätt till semester, äger under enahanda förhållanden åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester icke överstiger 45 dagar, men skall, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas nedanstående tjänstledighetsavdrag för dag räknat.

Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag
	Kronor		Kronor		Kronor
1	—: 60	12	1: 80	23	4: 50
2	—: 70	13	1: 95	24	5: —
3	—: 80	14	2: 10	25	5: 50
4	—: 90	15	2: 30	26	6: —
5	1: —	16	2: 50	27	6: 50
6	1: 10	17	2: 75	28	7: —
7	1: 20	18	3: —	29	7: 50
8	1: 30	19	3: 25	30	8: —
9	1: 40	20	3: 50	31	8: 50
10	1: 50	21	3: 75	32	9: —
11	1: 65	22	4: —	33	9: 50

2 mom. Har lärare skadats till följd av olycksfall i tjänsten och därigenom blivit hindrad att tjänstgöra å egen eller annan befattning, skall han:

a) om olycksfallet medfört sjukdom, åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, så länge sjukdomen varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden likaledes åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet, men skall läraren för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, så framt ej vederbörande centrala myndighet medgiver, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

3 mom. Har lärare förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, dock högst under sex månader, men skall läraren för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, så framt ej vederbörande centrala myndighet medgiver, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

4 mom. Föreskrifterna i 1—3 mom. gälla endast för tid, intill dess, enligt vad därom är särskilt stadgat, skyldighet att avgå från tjänsten inträder.

5 mom. I fråga om avlöningsförmånerna för sådan lärare, som åtnjuter tjänstledighet från sin ordinarie tjänst för att tjänstgöra vid annan läroanstalt, bestämmer Kungl. Maj:t.

17 §.

Lärare, vilken beviljats ledighet av annan anledning än i 15 och 16 §§ omförmåles eller är hindrad bestrida sin tjänst på grund av giltigt förfall, skall för sådan tid av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, samt kan förpliktas att av avlöningen ytterligare avstå, vad med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

18 §.

1 mom. Har lärare erhållit ledighet från viss del av tjänstgöringen, bestämmer vederbörande centrala myndighet, i vad mån avdrag å avlöningen för sådan tid skall äga rum.

2 mom. Om lön till lärare i övningsämne utgår på grundval av ett lägre antal veckotimmar än 30, skall för varje understigande timme tjänstledighetsavdraget för dag, där det icke är lika med hela lönen, minskas med tre procent; dock att avdragsbeloppet, därest det icke är jämnt delbart med fem, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

19 §.

1 mom. Lärare skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att under sammanlagt högst sex månader under ett och samma kalenderår såsom vikarie bestrida ordinarie befattning inom högre lönegrad.

Sådan vikarie äger för den tid vikariatet varar uppbära särskild *vikariatsersättning* med ett belopp för dag räknat, motsvarande skillnaden mellan det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget i lägsta löneklassen för, å ena sidan, den högre befattningen och, å andra sidan, den vikarierandes egen tjänst, dock med minst 50 öre om dagen.

I fråga om ersättning till vikarie för rektor gäller vad därom särskilt stadgas.

2 mom. Lärare, vilken förordnas att jämte egen tjänst bestrida med annan befattning förenad undervisning, åtnjuter för sistnämnda undervisning ersättning enligt de för timlärare fastställda grunderna.

3 mom. Vad i 1 och 2 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fråga om lärare, som uppehåller ledig tjänst.

20 §.

1 mom. Varder lärare avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall hans avlöning under tiden innehållas, så framt ej vederbörande centrala myndighet finner skäl låta honom uppbära något därav.

2 mom. Avhåller sig lärare från tjänstgöring utan att hava erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall, må han för den tid icke åtnjuta någon avlöning.

21 §.

Lärare åtnjuter *ferier* å tider, som i vederbörande stadga eller reglemente föreskrivas; dock att lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarium årligen äger, när det kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjuta *semester*, intill det år, under vilket läraren fyller 40 år, under 25 dagar och från och med det år, under vilket läraren fyller 40 år, under 35 dagar.

22 §.

1 mom. Därest åt lärare såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket eller vederbörande kommun, skall han vara skyldig att mottaga densamma samt iakttaga de föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande.

a) För begagnande av sålunda anvisad *tjänstbostad* skall lärare månadsvis erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen. Är bostadsinnehavaren på grund av tjänstledighet eller av annan anledning icke berättigad att uppbära någon av-

löning för månaden eller förslår ej utgående avlöningsbelopp, skall nämnda ersättning eller vad däri brister i stället kontant inbetalas. Intill dess ersättningens storlek blivit bestämd, på sätt i b) sägs, skall densamma utgå med det av vederbörande myndighet fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet sedermera nedsättes, återbekomma vad han erlagt för mycket.

b) Ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, bestämmes med hänsyn till det hyrespris, som å orten i allmänhet gäller för liknande lägenhet, och fastställes genom överenskommelse mellan vederbörande myndighet och läraren. Kan sådan överenskommelse icke träffas, skall frågan hänskjutas till *statens bostadsnämnd*. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till densammas avgörande, må klagan ej föras.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

2 mom. Angående beskaffenheten av tjänstebostad, som tillhandahålles av vederbörande kommun, gäller vad därom är eller framdeles varder stadgat.

23 §.

1 mom. Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall, därest annan överenskommelse icke träffats, avträda bostaden å den fardag, som infaller näst efter tre månader från det uppsägning skett; dock skall, såvida ej annorlunda överenskommes, avflyttning ske:

a) därest bostadsinnehavaren befordras eller i annan ordning förflyttas till tjänst, i vilken ny tjänstebostad anvisas honom, inom skälig tid därefter, men därest han övergår till tjänst, i vilken sådan bostad ej anvisas honom, å den fardag, som inträffar näst efter tre månader från det han erhöll kändedom om beslutet rörande förändringen i hans tjänstgöring;

b) därest bostadsinnehavaren avgår ur tjänst på grund av uppnådd pensionsålder, nästa fardag därefter; samt

c) därest han av annan anledning avgår ur tjänst eller entledigas, vid den löpande månadens utgång.

2 mom. Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo, skall i den omfattning, som kan finnas lämplig, och mot skälig gottgörelse upplåta nödigt utrymme i bostaden för lärarens vikarie eller efterträdare.

24 §.

I de fall, då på grund av särskilda omständigheter prövas skäligt tillhandahålla lärare för hans bostad erforderligt *bränsle*, skall ersättning därför, beräknad efter självkostnadspris, erläggas i den ordning, vederbörande myndighet bestämmer.

25 §.

Lärare erhåller vid skada till följd av olycksfall i tjänsten på statens bekostnad erforderlig *läkarvård* jämte läkemedel m. m. samt, där olycksfallet medfört förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

26 §.

1 mom. För *tjänsteresa* inom riket kan för sådana fall, då Kungl. Maj:t prövar omständigheterna böra föranleda därtill, utgå lägre ersättning än enligt allmänna resereglementet.

2 mom. Under tjänstutövning å annan ort än stationeringsorten må lärare kunna komma i åtnjutande av *tjänstgöringstraktamente* enligt av Kungl. Maj:t utfärdade grunder, dock icke i något fall till högre belopp än den för läraren enligt allmänna resereglementet bestämda traktamentsersättningen.

27 §.

Då lärare utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan eller eljest ålagts förändrad bostadsort, eller då lärare till följd av befordran eller förordnande att uppehålla högre tjänst nödgats flytta till annan ort än den förutvarande tjänstgöringsorten, skall han vara berättigad att erhålla *skäligen ersättning för flyttningskostnad* samt för den ökade utgift, som för honom må hava uppstått därigenom, att han måst vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, allt enligt de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t meddelar.

28 §.

1 mom. Till följande befattningshavare utgå *särskilda arvoden och ersättningar* enligt nedan angivna grunder.

a) Biträdande föreståndarinna vid högre lärarinneseminariet åtnjuter i denna egenskap särskilt arvode med 960 kronor för år.

b) För anordnande och förrättande av fyllnadsprövningar eller därmed jämförliga prövningar utgår ersättning enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

c) Lärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, vid vilket provårskurs är anordnad, som för minst en termin förordnats att vara föreståndare för provårskursen, åtnjuter särskilt arvode härför med vid allmänt läroverk 1,500 kronor för år och vid folkskoleseminarium 1,200 kronor för år.

d) Lärare i läsämne samt övningskollärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, där provårskurs är anordnad, åtnjuter, därest vederbörande icke förordnats att för minst en termin vara föreståndare för provårskursen, utöver honom eljest tillkommande avlöningsförmåner särskilt arvode med 300 kronor för år.

e) Lärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, vid vilket provårskurs är anordnad, åtnjuter ersättning för i provåret ingående metodiska föreläsningar och kurser ävensom för handledning av lärarkandidater enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

f) Första lärarinnan vid förskolan för blinda åtnjuter i denna egenskap särskilt arvode med 600 kronor för år.

2 mom. De närmare föreskrifter, som kunna bliva erforderliga rörande utbetalning m. m. av ovannämnda arvoden och ersättningar, meddelas av Kungl. Maj:t.

29 §.

Ersättning till lärare för tjänstgöring vid vederbörande läroanstalt må icke åtnjutas utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen må utgå, så framt ej för fullgörande av visst uppdrag eller arbete, som kan anses falla utom lärarens vanliga tjänstutövning, anvisats särskilda medel eller Kungl. Maj:t finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

30 §.

Avlider lärare, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälpen* utbetalas ett belopp, motsvarande en tiondel av hans oavkortade årslön vid tiden för döds-

fallet, dock högst 500 kronor. I nämnda belopp skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbetet enligt lag och särskild författning utgående begravningshjälpen anses inbegripen.

4 kap. Lönenämnd.

31 §.

Där det enligt detta reglemente ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda allmänna föreskrifter i ämne, som omhandlas i reglementet, bör, innan sådant ärende till avgörande företages, yttrande inhämtas från en *lönenämnd*, i vilken löntagare, förvaltnings- och de allmänna intressena böra vara representerade; och har lönenämnden jämväl att bereda andra ärenden av huvudsakligen löneteknisk natur, vilka Kungl. Maj:t kan finna lämpligt hänskjuta till densamma.

5 kap. Reglementets tillämplighet m. m.

32 §.

1 mom. Innehar lärare omedelbart före den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för den läroanstalt han tillhör, befattning å då gällande stat för läroanstalten, och vill han icke underkasta sig detta reglementes villkor och bestämmelser ävensom särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter, och kan han icke heller därtill lagligen förbindas, skall han göra anmälan i nämnda hänseende till vederbörande rektor före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt. Lärare, som före sistberörda tidpunkt gjort dylik anmälan, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom.

2 mom. En var annan, som, utan att tillhöra äldre lönestat, vid den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för vederbörande läroanstalt, innehar ordinarie lärarbefattning vid läroanstalten eller som senare tillträder sådan befattning, är pliktig att underkasta sig detta reglementes föreskrifter och villkor samt särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter ävensom dels minskning i eller upphörande av såväl extra inkomster, som kunna medfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, som ock de arvoden och ersättningar, vilka omförmälas i 28 §, dels ock de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade rörande i 16 § 3 mom., 25, 26 och 27 §§ berörda hänseenden samt i fråga om såväl egen pension som änke- och pupillpensionering.

Detta reglemente skall lända till efterrättelse, vad beträffar småskoleseminarierna, från och med den 1 juli 1938 och, vad beträffar övriga i tjänsteförteckningen upptagna läroanstalter, från och med den 1 januari 1938; skolväsendet härvid i fråga om inplacering övergångsvis å löneplanen av kvinnlig lärarpersonal gälla, vad därom särskilt stadgas.

Det alla etc.

Bilaga till avlöningsreglementet.

Tjänsteförteckning, angivande ordinarie befattningar vid vederbörande läroanstalter ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsende intagna löneplanen.

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad (L)
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	28
Adjunkt	24
Ämneslärarinna	22
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	20
Övningskollärare	20
Lärarinna i hushållsgöromål (vid statens skolköksseminarium och hushållsskola)	19
Lärarinna i kvinnlig slöjd	16
<i>De allmänna läroverken.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27
Adjunkt	23
Ämneslärarinna	21
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	20
Lärarinna i kvinnlig slöjd	16
<i>Övergångsstat.</i>	
Adjunkt som icke innehar behörighet till adjunktsbefattning	22
<i>Folkskoleseminarierna.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	21
Övningskollärare	20
Lärare i manlig eller kvinnlig slöjd	18
Lärare i trädgårdsskötsel:	
vid dubbelseminarium	17
vid enkelseminarium	14
Lärarinna i hushållsgöromål eller i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningskola	16

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad (L)
<i>Övergångsstat.</i>	
Adjunkt	23
<i>Småskoleseminarierna.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Adjunkt	23
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	21
Övningskollärare	20
Lärlarinna i kvinnlig slöjd	18
Lärlarinna i hushållsgöromål	16
<i>Övergångsstat.</i>	
Ämneslärare	20
<i>Läroanstalterna för blinda.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lärare i kunskapsämne	20
Lärare i musik eller gymnastik med lek och idrott	20
Arbetslärare	15
Lärlarinna i hushållsgöromål	15
<i>Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lärlarinna i kunskapsämne	20
Lärlarinna i slöjd	15
<i>De tekniska läroverken.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27

Anm. Å andre lärare vid tekniska gymnasiet i Göteborg äger avlösningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, tillämpning.